

DARBININKAS

Vol. LXII, Nr. 27
Liepa-July 8, 1977

Penktadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y. 11207

25 centai

Savaitės įvykiai

Valst. d-tas, sunerimęs dėl Izraelio min. pirm. Menahem Begin pareiškimų, priminė Izraeliui, kad, norint pasiekti taikos su arabais, reikia pasitraukti iš užimtų arabų sričių ir sukurti palestiniečiams tėvynę. Toks pareiškimas sukėlė didelį Izraelio nepasitenkinimą.

Ispanijos komunistų vadas Santiago Carillo savo knygoje "Eurokomunizmas ir valstybė" apkaltino Sov. S-gą už stalinizmo toleravimą ir žmogaus teisių ir ūkio varžymą ir susilaukė griežtos Sov. S-gos reakcijos — esą eurokomunizmas skaldas tarptautinį komunizmą ir todėl negalys būti toleruojamas.

Ispanijos komunistų partijos centro komitetas atmetė Sov. S-gos kritiką ir pažadėjo ir toliau tęsti nepriklausomą eurokomunistinę liniją.

JAV administracija uždraudė Control Data korporacijai parduoti Sov. S-gai tobuliausių kompiuterių Cyber 76, nes jis galės būti panaudotas karo reikalam.

Čilės vyriausybė iškeitė buv. Čilės komunistų senatorių Jorge Montes ir R. Vokietijos kalėjime nuo 1957 laikytą vokiečių Friedrich Weihe ir R. Vokietijos fiziologą Adolf Henning Furcht.

JAV ir kitos 23 pramoninės valstybės sutarė nedarbui pašalinti pakelti savo ūkinį augimą per 1978 5 proc.

Valst. sekr. Cyrus R. Vance pripažino, kad tarp JAV ir Sov. S-gos esama kai kuriose srityse nemažo įtempimo.

Egiptui nepavyko pagerinti santykių su Sov. S-ga.

Kinija atsiuntė Egiptui atsarginių dalių sovietų MIG-17 ir 21 lėktuvam.

Prez. Carter ir jo patarėjai mano, kad aštrus Sov. S-gos užsipuolimas Ispanijos komunistų partijos rodo sovietų partinės linijos pagriežtėjimą, siekiantį sudrausminti Europos komunistų partijas.

Etiopijoje iškilmingai parodavo 80,000 liaudies milicijos. Tuo norėta pademonstruoti vyriausybės pasiryžimą sunaikinti opozicinius sąjūdžius ir Eritrėjos sukilėlius.

Nato valstybių kariniai sluoksniai pavojingiausiu karo židiniu laiko Jugoslaviją, kuri, Titui mirus, gali suskilti į visą eilę sovietų globojamų valstybių.

Prancūzijos valdyta Afars ir Issas sritis pasidarė nepriklausoma ir pasivadino Džibuti respublika. Jos prezidentu buvo išrinktas Hassan Gouled. Jos gynyba ir toliau rūpinsis Prancūzija, nes dėl jos strateginės pozicijos tarp savęs varžosi Etiopija ir Somalia.

Prez. Carter nutarė parduoti Izraeliui ginklų už 115 mil. dol., kurių tarpe yra tankų, šarvuočių autovežiminių ir vairuojamų prieštankinių raketų.

Ispanijos komunistai susirūpino, kad Sov. S-ga gali čia bandyti įsteigti kitą komunistų partiją, kovojančią su eurokomunizmu.

Italijoje beveik kiekvieną dieną vyksta teroristiniai pasikėsinimai prieš politikus, visuomenininkus ir pramonininkus. Dažniausiai jie yra pašaujami į kovas.

Vietnamas numato iki 1979 pabaigos užbaigti P. Vietnamo žemės ūkio ir pramonės kolektyvizaciją. Iki šiol 700,000 Saigono gyventojų buvo perkelta į provinciją ir dar kiti 700,000 bus priversti išsikelti iki 1979.

RELIGINGAS TURI BŪTI IZOLIUOTAS KAIP PAVOJINGAS

Medžiaga L.K.B. Kronikai. Apie tardymus Šiauliuose 1977 birželio 6. Religingam M. Jurevičiui nori sudaryti bylą ir jį izoliuoti psichiatrinėje.

Redakciją pasiekė nauja medžiaga apie krates, tardymus okupuotoj Lietuvoj. Tai yra nauja medžiaga Lietuvos Kat. Bažnyčios Kronikai. Visa ta medžiaga savo laiku ten pateks. Visos kratos, tardymai yra nukreipti prieš Kroniką ir prieš religingus bei veiklius asmenis.

Mečislovas Jurevičius 1975 sausio 10 buvo atleistas iš darbo už tai, kad, kaip giliai tikintis, atsisakė dirbti didžiųjų religinių švenčių metu. Jis prašė tas dienas perkelti į šeštadienius.

Represijos prieš Jurevičių prasidėjo po 1973 metų. Tais metais buvo metinės nuo Romo Kalantos susideginimo. Tom metinėm jis pastatė kryžių ant Kryžių kalno.

1977 birželio 6 prasidėjo intensyvi represijos ne tik prieš Jurevičių, bet ir prieš jo žmoną, kuri visai nežino, kad jos vyras aktyviai reikšiasi už katalikų reikalus okupuotoj Lietuvoj.

Birželio 6 pas Jurevičių apsilankė vidaus reikalų Šiaulių miesto tardytojas j. leit. Tručinskas ir vyr. leit. Šalkauskas. Jie klausė, kodėl Jurevičius nedirba. Jurevičius daug kartų kreipėsi dėl neteisėto atleidimo iš darbo, bet į darbą nebuvo sugrąžintas.

Tardytojai pareiškė, kad jis bus grąžintas į darbą, bet jis turės gauti pažymėjimą iš gydytojo. Jie paliko jam raštą — nukreipimą. Jis datuotas ta pačia birželio 6 data. Jo numeris 171. Tas raštas Jurevičių siunčia pas Šiaulių psichodispanserijos vyr. gydytoją pavaduotoją.

Tai reiškia ne daugiau nei mažiau sprendimą izoliuoti M. Jurevičių ir patalpinti į psichiatrinę ligoninę. Taip pat bandoma sudaryti bylą, kad Jurevičius turi būti izoliuotas kaip pavojingas.

Norėdami sudaryti bylą, jie apklausinėja Jurevičiaus kaimynus.

VYRŲ IR MOTERŲ SANTYKIS OKUPOUOTOJ LIETUVOJ

Apie okupuotos Lietuvos moteris Vilniaus Statistikos biuro viršininkė V. Grigaitė Komunisto žurnalo 1977 — 3 nr. taip rašo: "Gimsta daugiau berniukų: šimtui gimusių mergaičių tenka nuo 103 iki 107 berniukų. Bet sulaukus 20-24 metų, moterų skaičius viršija vyrų skaičių. 1945 darbininkų ir tarnautojų tarpe moterų buvo 30%, o 1975 — 51%. Sveikatos apsaugos, kūno kultūros ir socialinio aprūpinimo įstaigose bei organizacijose moterų yra 83%, švietimo, kultūros, viešojo maitinimo — 77%, pramonės įmonių gamybiniam personale — 51%, valstybės ir ūkio valdymo aparate bei kooperatinėse organizacijose — 65%. Aukštose mokyklose mergaičių yra 53-54%, mokslininkų tarpe — 38% moterų, mokslo daktaro laipsnį turinčių — 15%. Dabar Lietuvoje yra 200,000 moterų daugiau negu vyrų — 53% Vidutinė amžiaus trukmė Lietuvos moterų net 8 metais ilgesnė negu vyrų.

Paskutiniojo gyventojų surašinėjimo duomenimis, iš 249 žmonių, sulaukusių 100 metų ir daugiau, 201 buvo moteris." (Elta)

nus. Apklausinėjo 7-to buto gyventoją Kazimierą Alminą, 9-to buto gyventoją Gediminą Tamosiūną ir 8-to buto gyventoją Glužokovienę. Klausinėja tą patį, ar Jurevičius neperša savo religinių pažiūrų. Jei kas pasakys, kad patarė nueiti į mišias, jis bus pripažintas pavojingu nusikaltėliu, pavojingu gyventi tarp sveikų tarybinių žmonių.

Štai ji — religinė laisvė Lietuvoj!

Šiuo sakiniu ir baigiamas pranešimas iš Lietuvos.

Čia norime papildyti ir priminti, kas tas Mečislovas Jurevičius.

1976 rugpiučio mėn. 3 kilometrai nuo Šiluvos buvo pastatytas kryžius. Jį pastatė Jonas Šileikis ir Mečislovas Jurevičius. Trečias nežinomas. Kryžių buvo įrašyta — Kryžiaus šventas, nušviesk mūsų ateities kelius. Kryžius stovėjo tik tris dienas. Paskui valdžios žmonės jį pašalino.

Šiais metais gegužės mėnesį prie Šiaulių ant Kryžių kalno žmonės pastatė naują kryžių iš nuplauto klevo. Pastatę suklaupė ir meldėsi.

NAUJAS KRYŽIUS KRYŽIŲ KALNE

Prie Šiaulių yra garsus Kryžių kalnas, su kuriuo okupantai turi daug vargo. Jau buvo traktoriais išvartę visus kryžius, bet iš nakties vėl atsiranda nauji kryžiai.

1976 pavasarį ant to kalno nuplovė klevą ir nuvertė į griovį. Kažkodėl klevas užkliuvo ateistam.

čius. Apie jį buvo rašyta Darbininke š.m. kovo 4, nr. 9.

Praeitais metais rugpiučio 29 Šiluvoj buvo religinės tikinčiųjų demonstracijos. Jos prasidėjo trys kilometrai už miesto. Ten buvo pastatytas kryžius su su įrašu: Kryžiaus šventas, nušviesk mūsų ateities kelius.

Nuo tos vietos ėjo apie 500 žmonių, jų tarpe buvo ir 93 studentai bei vidurinių mokyklų mokiniai.

Žmonės meldėsi ir ėjo į Šiluvą, pasiekė bažnyčią. Tai buvo protestas prieš religinių teisių pažeidimą.

Tą kryžių, nuo kurio prasidėjo eitynės, pastatė Mečislovas

(nukelta į 2 psl.)

KITAS ŽVILGSNIS Į KREIVĄ VEIDRODĮ

Iš Lietuvos K. Bažnyčios Kronikos Nr. 27

Apie J. Baltušio Tiesoj išspausdintą straipsnį, atsakantį Figaro korespondentui, pasisakė pagrindinio laikraščio Aušra, Nr. 6 (46). Tai spausdinom Darbininko Nr. 25 ir Nr. 26. Dabar skaitytojus supažindinam su svarstybomis, išspausdintom Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikoje, Nr. 27. — Red.

1977 vasario 2 Tiesoj skaitėm rašytojo J. Baltušio straipsnį — atsakymą užsienio žurnalistui, Figaro laikraščio korespondentui, pavadintą "Kreivas veidrodis".

Nemačius Figaro straipsnio, yra sunku pasakyti, kiek jame tiesos. Reikia prileisti, kad korespondentas, dieną kitą pasižvalges Lietuvoj, negalėjo susidaryti išsamesnio vaizdo.

Bet mus nustebino J. Baltušis, žinomas mūsų visuomenei kaip didelio talento rašytojas, gražiai nušvietęs ne vieną netolimos mūsų praeities lapą, atviro akimis žvalgesis Amerikoje ir matęs ten ne tik šiukšlyną, bet ir gėlyną, ko nepajėgė matyti kai kurie kiti mūsų rašytojai, kurie ten lankėsi. Jo straipsnis, užgriebęs įvairias Lietuvos gyvenimo sritis — ekonominę, kultūrinę, politinę, istorinę, religinę, išėjo panašus į kreivą veidrodį. Tai akivaizdu paskaičius kad ir tas eilutes, kur liečiamas religinis aspektas.

J. Baltušis piktinas Figaro korespondentui, kam šis rašo: "Tarybinis režimas smarkiai varžo tikybą (uždaro barnyčias, seminarijas, vienuolynus), negali viešai tikėti tie, kas nori turėti gerą darbą". Ko piktintis? Juk tai gryniausią tiesą.

O gal mūsų gerb. rašytojas nežino, kad, sakysim, tokiam Vilniui iš kelių dešimčių bažnyčių veikia tik kelios? Kaip jis paaiškintų, kodėl jos uždarytos? Pačios užsidarė? Kaip jis paaiškintų, kodėl jos užsidarė? Buvo toks potvarkis 1948 metais, kuriuo Lietuvoj uždaryta daug bažnyčių: ne tik bažnyčių, bet ir visi vienuolynai.

J. Baltušis žino, kad "Kauno mieste veikusi Kunigų seminarija veikia ir šiandien". Bet kaip ta seminarija veikia? Senosios patalpos atimtos, dabartinės patalpos nežmoniškos, studijuojančiųjų skaičius apribotas, bažnytinė vyriausybė negali laisvai pasirinkti nei dėstytojų, nei priminti studentų. Beje, ar žino J. Baltušis, kad anksčiau seminarijos dar veikė Vilniuj, Vilkavišky ir Telšiuose? O kur dabar jos? Ar jis žino, kokius kryžiaus kelius turi nueiti tie, kurie nori tapti kunigais? Ar tai nėra tikras varžymas?

Maždaug prieš 20 metų dar nebuvo įstatymo, baudžiančio už religijos dėstymą vaikam. Dabar toks įstatymas yra. Ar tai nėra "tikybos varžymas"?

Kažkada mūsų spaudoj rašė, kad gimsta nauji miestai (Elektrėnai, Akmenė), bet niekas nepageidauja juose bažnyčios. J. Baltušiiui, tur būt, ne paslaptis, kad tokie pageidavimai pas mus nepageidaujami. 1956 Vorkutoj esą lietuviai parašė oficialų raštą autonominės respublikos Ministrų Tarybai, prašydami leisti pasistatyti bažnytelę. Už tokią saviveiklą pasirašiusius gerokai papurtė iš centro atvykęs atstovas, o kun. Šeškevičius vėl atsidūrė už vielų, nors jis ir nebuvo pasirašęs po prašymu.

Apie 1968 ar 1969 metus kai kuriuose Uralo lageriuose buvo amnestija. Į laisvę išėjo visokie kriminalistai. Amnestija turėjo paliešti ir kun. Šeškevičių, bet jis buvo paliktas už vielų. Kartą jį jo aptarnaujamą sekciją užėjo lagerio viršininkas ir žavėjosi, kaip ten puiku, švaru, tvarkinga. "Bet jei nesižegnotų ir nesimelstų, būtų viskas tvarkoj" — atsliepė kažkam viršininkas apie kunigą kalinį. Pamaldiem

nėra amnestijos, besimeldžias žmogus yra nepageidaujamas.

Kun. P. Dygnugaris, eilę metų praleidęs Irkutsko srities kalėjimuose, klausė pareigūnus: "Kodėl Lietuvoj kunigui galima laisvai dirbti?" Jam atsakė: "Ten tik laikinai. Su laiku ir ten bus, kaip čia".

Kažin, ar labai toli nuo tiesos buvo Figaro korespondentas, rašydamas, kad "tarybinis režimas smarkiai varžo tikybą"?

J. Baltušis rašo: "Bažnyčių durys atdaros kiekvienam tikinčiajam". Tai tik pusė tiesos.

Tepaaiškina gerb. rašytojas, kodėl žymi dalis religinių pataravimų atliekama slaptomis, prašant neatžymėti į religinių įrašų knygas krikšto ar santuokos? Kodėl kartais kunigas turi važiuoti kelias dešimtis kilometrų pas ligonį ar kūdikio pakrikštyti, kai yra arčiau kunigų, ir vis naktimis?

Kodėl dalis tikinčiųjų lanko ne artimiausią bažnyčią, o tolimą, kartais net už kelių dešimčių kilometrų? Kodėl kartais naktį prieš laidotuves velionio artimieji ateina į bažnyčią sakramentų, o neina pačių laidotuvių metu? Kodėl pasitaiko atvejų, kad artimieji, kurie šiaip slapta naudojami sakramentais, laidotuvių metu per pamaldas prabūna lauke už šventoriaus ar net už kapinių tvoros, kai kapuose kunigas atlieka laidojimo apeigas? Pristinga drąsos "laisvės" šalyje...

Tokios drąsos parodo tik kolūkiečiai, darbininkai ir heroiški inteligentai.

Tai tokia mūsų "laisvė". Ją, be abejo, žino ir drg. Baltušis. Kada kai kurie jo plunksnos draugai, pavyzdžiui, jo literatūrinis mokytojas rašytojas Kazys Boruta pateko valdžios nemalonen ir išplaukė į "Gulago salyną", mūsų gerbiama humanistas J. Baltušis jų viešai nepažino. Ir tik vėliau, sušvelnėjus režimui, išdrįsdavo nenusiskuti į šalį nuo savo senųjų draugų.

J. Baltušis rašo apie vieną mūsų tautos valią, įsijungiantį tarybinių tautų sandraugą. Kam tada reikėjo tokios di-

(nukelta į 2 psl.)

Palys Galdikas, sūnus Felikso, dail. Adomo Galdiko brolio sūnus, gimęs 1921 Mosėdy, okupavus rusam Lietuvą, 1944 spalio 10 kovojo partizanų eilėse. 1949 balandžio 20 jį nuteisė 25 metams. Išvežtas į Karagandos sritį, Džeskargano rūdos kasyklas. Čia 1954 padaryta ši nuotrauka 381/1 lagery. 1957 išvežtas į Sibirą, į Taišeto lagerį. Iš čia pabėgo 1958 liepos 26. Vėl suėmė 1958 rugpiučio 7. Dar papildomai teistas 3 metams ir grąžintas į Taišeto lagerį. Po teismo 3 metus kalėjo Vladimiro kalėjime. 1961 išvežtas į Mordovijos lagerį, 1972 liepos mėn. išvežtas į Uralo Permes, kur atsidėjo savo bausmę. Po 28 metų kalėjimo grįžo namo.

Savaitės įvykiai

Kanados, Alaskos ir Grenlandijos eskimai savo konferencijoje sudarė Inuit poliarinį susivienijimą, kuris sieks, kad JT pripažintų jį nevalstybine organizacija ir kad eskimų judėjimo nevaržytų esamos valstybių sienos. Sov. S-gos eskimai, nors ir buvo kviesti, konferencijoje nedalyvavo. Eskimų žodis "inuit" reiškia liaudį.

Prieš JAV konsulą Brazilijoje Marvin Hoffmaną, surengusį prezidento Carter žmonos Rosalynn pasimatymą su dviem iš kalėjimo paleistais misijonieriais, buvo įvykdytas pasikėsinimas, bet konsulas buvo nesužeistas.

Prez. Carter gali dar š.m. susitikti su Sov. S-gos prezidentu Brežnevui neoficialiam pasitarimui.

JAV atidėjo kuriam laikui Čilei suteiktos 10 mil. dol. paskolos žemės ūkiui kelti išmokėjimą dėl žmogaus teisių pažeidimų.

Afrikos vienybės orgjos valstybių užs. reik. ministrai negalėjo sutarti, kurį Rodezijos išlaisvinimo sąjungą org-ja turėtų remti.

Kinija nesutiko plėsti su JAV mokslinių santykių tol, kol bus užmegzti diplomatiniai santykiai.

V. Vokietija areštavo 3 piliečius, šnipinėjusius R. Vokietijai Porz aviacijos bazę.

Turkijos min. pirm. Bulent Ecevit pateikė parlamentui savo vyriausybės programą, bet opozicijos atstovai jo kalbos nesiklausė ir išvyko iš posėdžių salės.

Italijos vyriausybė nutarė nepriimti į savo universitetus naujų užsieniečių studentų.

Sov. S-ga vis dar tebebombarduoja JAV atstovybės Maskvoje pastatą mikrobangom, bet, įtaisius languose kostūvus, tai tar-nautojų sveikatai nekenkia.

Prez. Carter paskyrė komisiją kariuomenės karininkų atlyginimui, pensijom ir kitiem priedam peržiūrėti.

NAACP konferencijoje buvo aštriai kritikuojama prez. Carter ekonomai nė politika, nes ji kenkia ti juodųjų interesams.

Prieš 3 m. į Kubą pabėgęs juodųjų panterų vadas Huey Newton nutarė grįžti į JAV, kur jis bus teisiamas už žmogžudystę.

Švedai tvirtina, kad Etiopijos policija, stokodama šaudmenų, sulaukys opozicijos šalininkus sprogdina dinamitu.

Sov. S-gos kalėjime laikomas disidentas Juri F. Orlov bus teisiamas už sovietinės sistemos įžeidimą. Jam gresia 3 m. kalėjimo.

Luteronų pasaulio federacija savo v-ku pirmą kartą išrinko juodosios rasės Tanzanijos vyskupą Josiah M. Kibira.

Kinijos ginklavinimas yra labai atsilikęs: pagrindinis kovos lėktuvas yra sovietų MIG-19 kopija, kurio Sov. S-ga jau nuo 1958 negamina; ji neturi iš tolo val-

IŠ PAVERGOTOS LIETUVOS KULTŪRINIO GYVENIMO

— Esama ir tokių konkursų. Lietuvos Pionieriaus redakcija ir Knygos bičiulių draugija buvo paskelbusi rašinio konkursą, kuris turėjo išrinkti labiausiai vaikų mėgstamą knygos personažą. Vl. Dautartas Literatūros ir Mene (Nr. 24) rašo, kad į konkursą atsiliepė apie 400 jaunųjų skaitytojų ir knygos herojum, vertu paminklo, išrinkę P. Cvirkos "Lakštingalos" berniuką, kurs kartu su sovietiniais partizanais kovojęs prieš vokiečius ("buržuazinius fašistus"). Šiam berniukui ir būsiąs pastatytas paminklas. Tik dar nežinia, ar jis teks Vilniui, ar Kaunui, ar Trakam, o gal ir kitam kuriam miestui. Komunistinei propagandai iškoma ir tokių priemonių!

— Rašytojų sąjungos susirinkime buvo "vieningai pritarta" naujai sovietinei konstitucijai. Panegirines kalbas pasakė J. Paleckis, V. Radaitis, A. Počius, R. Kašauskas ir A. Drilinskas.

— Kelmės rajono "Žemaitės kolūkio" literatūros premija paskirta dramaturgui Kazui Sajai už apsakymų rinkinį "Po to, kai jie pavirto medžiais". Įteikimo iškilmes vyko Rašytojų sąjungoje atstovs S. Šimkus, Žemės ūkio ministerio pavaduotojas V. Ožinšas, rašytojas J. Baltušis, kritikas V. Kubilius ir pats laureatas K. Saja.

— Visą birželio mėnesį Vilniuje, Rusų dramos teatre, svečiavosi Estijos Talino dramos teatras. Į akis krinta, kad atvežtiniame repertuare tik vienas E. Hemingvėjaus veiklas "Kam skambina varpai" atstovauja vakariečių dramai, o viską yra užgožę rusų autoriai — L. Moisejevas, A. Kopkovas, V. Šukšinas, G. Bukarevas, V. Čermeniovas, E. Braginškis, E. Rezinovas, F. Fonjakova, A. Aleksinas, V. Konstantinovas ir kt. Nė vienos estiškos pavardės. Net ir pats teatro vadovas Davidas Sloininskis kažin ar ką nors bendra turi su estų tauta?

— Vilniaus Liaudies universiteto literatūros fakulteto dėstytojas Ričardas Pakalniškis Literatūros ir Mene (Nr. 24) pasakoja savo įspūdžius iš kelionės "draugystės traukiniu" iš Vilniaus į Rytų Vokietijos Erfurtą. Aprašyme į akis krinta ne tiek meniniai pasirodymai, kurių vil-

domų priestankinių ir priešlėktuvinių raketų nei infraraudonų ar laser spindulių vairuojamų raketų; jai trūksta modernių tankų ir artilerijos; teturi tik du kompiuterius — vieną žemės drebėjimams ir kitą aliejui ieskoti.

Sov. S-gos atominio karo strateginė doktrina siekia pergales, atominį ginklų pranašumą ir, gal būt, pirmojo smūgio, tuo tarpu JAV stengiasi įtaigoti, kad atominis karas esąs negalimas, kad jos atominį ginklų skaičius turi būti tik pakankamas atsakyti į smūgį ir kad jos pirmos nepradėsiančios atominio karo.

niečiai buvo nusivežę, kiek mitingai Erfurte, Gotoje, Weimare, Miulhausene, Eisenache, Arnstate, Buchenwalde. Vis kalbėta apie tautų solidarumą, brolišką draugystę ir socializmo laimėjimus. O meniniuose parenimuose pabrėžtas internacionalizmas: skambėjusios dainos vokiečių, rusų, lietuvių ir kitomis kalbomis. Jau dabar spaudoj rašoma, kad lapkričio mėnesį Vilniaus akademiniis dramos teatras surengs gastroles į Weimarą ir Erfurtą — vis to "didžiojo" spalio garbei!

— Spaudoj džiaugiamasi, kad šių metų "Poezijos pavasaris" praėjęs labai sėkmingai. Gegužės pabaigoje ir birželio pradžioje, be didžiųjų poezijos iškilmių Kaune, Palemone ir Vilniuje, iš viso Lietuvos buvę apie 80 literatūros vakarų.

— V. Mykoliaičio-Putino mirties dešimtmečio sukaktis paminėta gana tyliai. Spaudoj tik tiek paminėta, kad rašytojai aplankė poeto kapą, padėjo gėlių...

— Knygų pasaulio naujienos. Kalbos kultūros leidinių serijoj jau išėjo iš spaudos "Lietuvių kalbos atlaso" I t., leksika, 296 pusl. su 120 žemėlapių priedu. Išleista 4000 egz. Autoriai: E. Grinaveckienė, A. Jonaitytė, J. Lipskienė, K. Morkūnas, M. Razmukaitė, B. Vanagienė, A. Vidugiris. Jau baigta spausdinti Eduardo Mieželaičio rinkinių raštų penki tomai. Šiose knygos yra surinkti beveik viskas, ką geresnio E. Mieželaitis yra parašęs. Žinoma, netrūksta ir komunistų ideologija per-

KITAS ŽVILGSNIS Į KREIVĄ VEIDRODĮ

(atkelta iš 1 psl.)

delės mūsų tautos dalies aukų, išmėtant po Sibiro platybes ir sugrūdant į "Gulago salyną"? Kam reikėjo tokių siaubingų egzokucijų, kokių ėmėsi tarybiniai organai?

Neseniai spaudoj (Komjaunimo Tiesa, 1977 — 51) buvo rašyta, kaip vienoje futbolo rungtynėse buvo netiesiogiai apkaltintas girtumu geras teisėjas. Jo kraują tyrė ligoninėje — piktavališkas užmetimas nepasitvirtino. Žmogaus garbė buvo atstatyta, viešai paskelbiant spaudoj. Deja, tokių privilegijų neturi kunigas, kai jį užpuola ne eiliniai piliečiai, bet valdžios pareigūnai, melagingai kaltindami girtumu, kad galėtų atimti varuotojo teises. Jam neleidiama pasinaudoti medicinine ekspertize. Jis negali tikėtis išsiaiškinti jokiose aukštose instancijose, ir jo garbė nebus atitaisyta jokia me laikraštyje. Taip yra buvę su kun. Zdebskiu 1976 metais.

"Kreivo veidrodžio" antspaudas ryškus ne tik šiame straipsnyje, bet ir meninėj kūryboje, kur tas "išmestinis žvilgsnis", kurį jis prikiša užsienio žurnalistui, jaučiamas iki koftumo. Štai "Su-

sunktos eiliuotos publicistikos, bet esama ir subtilios tikros lyrikos, ypač iš ankstesniųjų poeto knygų (Mano lakštingala ir kitų). Tik ir šių tomų pavadinimai būdingi. E. Mieželaičio pomėgiui užsifruoti turinio prasme: Aleliumai, Aviaeskizai, Kontrapunktas, Pantomima, Monodrama. Leidžiama jau ir Mykolo Sluckio raštų serija. Ką tik išleistas antrasis tomas — apysakos ir apsakymai "Kvietimas šokiui vidurnaktį" (20,000 egz.). Brolių Petro Pavilo ir Petro Dirgelių romano "Šalavijų kalnas" išleista 20,000 egz. Eugenijaus Matuzevičiaus poezijos rinktinės "Kol saulė nusileis" išleista 7000 egz. Petro Cvirkos daug sykių kartota "Žemės maitintojos" laida išleista net 44,000 egz. tiražu. Kazio Jakubėno eilėraščių rinkinio vaikams "Šimtas vyturėlių" išleista 30,000 egz. Trylikos atvirukų aplankas "Rašytojų memorialinės vietos" išleista 40,000 egz. Pakartotas Vytauto Sirijos Giros romanas "Raudonmedžio rojus" — 30,000 egz. Debiutinis Dainos Pranckietytės eilėraščių rinkinėlis "Žemės duktė" išleistas 5000 egz. tiražu. Ramutės Skučaitės naujas eilėraščių rinkinys "Apešim ežerą" — 7000 egz., Halinos Korsakienės apybraižų knyga "Susitikimai" — 20,000 egz., Petro Skodžiaus satyrų rinkinys "Kodėl katinas gauda peles" — 8000 egz., Vytautės Žilinskaitės trečias leidimas satyrų knygos "Mano neapykanta stipresnė" — 20,000 egz., Anelias Markevičiaus apysaka "Lobio kalnas" — 20,000 egz., Simono Stanevičiaus "Pasakėčios" — 15,000 egz., "Poezijos pavasario 1977" išleista 10,000 egz.

Pr. N.

kuo valgyta druska" (II tomas, 47 puslapis) rašoma apie pavasarininkus: "kreivašoniai kažkokie, nosių galais nuraudonijusiais..." Toliau cituoti jau nepatogu. Tuo metu pavasarininkai buvo pati masiškiausia organizacija jaunimo tarpe — 90,000 narių jungusi į savo gretas (Maž. liet. tar. enciklopedija, II, 811). Iš tiesų raudononasių ten buvo kuo mažiau, šiandien jų nepalyginamai daugiau.

Dabartinė vyresnioji kaimo karta, pakėlus daug skaudžių negandų, sąžiningai plūšanti kolūkio laukuose, išsaugojusi savo širdy dvasinį taurumą — tai dauguma anų pavasarininkų. Gaila tų žmonių, J. Baltušio taip suteptų... Kaip suprasti rašytojo plunksną: tai protu nekontroliuojamas jausmas — tendencija ar sąmoningas juodinimas? Vienas poetas yra pastebėjęs: "Kas šaudė ir praeitį iš pistoleto, ateitį į tą šaudys iš patrankos"...

Perskaičius J. Baltušio straipsnį, širdy lieka sunkus jausmas ir kyla skaudus klausimas: Kieno veidrodis yra kreivėsnis, Figaro korespondento ar "Paroduotų vasarų" autoriaus? Gaila, kad talentas sėdi ne tik ant tiesos žirgo, bet įsirepščia ir į melo kumelaitės traukiamas roges. Už parduotas vasaras blogiau yra parduota sąžinė! (Elta)

RELIGINGAS TURI BŪTI IZOLIUOTAS

(atkelta iš 1 psl.)

Jurevičius drauge su Jonu Šileikiu. Iš tų eitynių į Vakarus buvo persiję bent kelios nuotraukos. Vienoj nuotraukoj prie kryžiaus stovėjo ir abu statytojai. Nuotraukos buvo paskelbtos Darbininke.

-o-

Kadaise pirmuosius krikščionis už Kryžiaus garbinimą Neronas siuntė į cirką, kad ten juos suplėšytų liūtai. Po dviejų tūkstančių metų didžiausios pažangos laikai mažai pasikeitė — krikščionys ir dabar naujųjų neronų siunčiami į kalėjimus, lagerius, į bepročių ligonines.

DOVANA — IRENOS VELONSKIENĖS SIUNTINIŲ ĮSTAIGA. Greitas išsiuntimas, prekių pasirinkimas žemomis kainomis. Negalint atvykti, sudaromi pageidaujamų daiktų siuntiniai pagal užsakymus. SUDAROMI GIMINIŲ IŠKVIETIMO IŠ LIETUVOS DOKUMENTAI. Persiunčiamas iš Lietuvos atvykusių svečių asmeninis bagažas. Darbo valandos: trečiadienį, penktadienį, nuo 12 iki 6 val. Šeštadienį, nuo 10 iki 4 val. Kitomis dienomis — susitarus. Tel. 296-5250. Namų tel. 296-5359. 80-14 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. 11421.

VALDAS C. DUOBA, lietuvis advokatas, 357 Larkfield Rd., E. Northport, N.Y. 11731. Tel. (516) 368-3733, namų — vakarais — (516) 757-4296.

ALICE'S FLORIST SHOP, lietuviškam rajone — lietuviška gėlių parduotuvė. Gėlės įvairiomis progoms. 846-5454-9527; vakare: 835-4149 107-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y. Čia veikia Darbininko spaudos kioskas.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest Pkwy St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laido tuves. Kopyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni kopyčia, Air-conditioned, A. J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public, 660 Grand St., Brooklyn, N.Y. 11211; ST 2-5043.

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laido tuvių direktorius, 426 Lafayette St., Newark, N.J. 07105; tel. 344-5172. Paruošiamos garbingos laido tuves. Modernios kopyčios, oras vėdinamas.

GARSZVOS LAIDOTUVIŲ ĮSTAIGOS — ŠERMENINĖS: Haven Hill Funeral Home, Inc., 104-38 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y. 11418; ir Garszva Funeral Home, 231 Bedford Ave., Brooklyn, N.Y. 11211. Modernios, erdvios ir vėsinamos kopyčios. Jau trečia Garszvos šeimos generacija yra New York State laido tuvių direktoriai ir balzamuotojai. Tel. 846-1970. Pageidaujant parūpinamos šermeninės bet kurio miesto dalyje.

JUOZO ANDRUSIO Real Estate, Insurance. Apdraudimas gyvybės namų, automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudimas, Income Tax užpildymas, Mutual Funds — pinigų investacijos, Kasdien nuo 9 iki 8 val.; šeštadieniais iki 6 v. pp. 87-09 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. 11421; VI 7-4477.

VYTAUTAS BELECKAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227, EV 2-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami palaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai, Dalia ir Albertas Radžiūnas, sav. — 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779-5156.

TAISOM RADIOJO IR TELEVIZIJOS APARATUS spalvotus ir paprastus. Pilnas patarnavimas įdedant naujas dalis. Aptarnaujam Queens ir apylinkės lietuvius. Naujų aparatų neparduodam. Kreiptis tel. 847-0887. Adresas: Mr. Joe Kazlas, 87-15 Myrtle Avenue, Glendale, N.Y. 11227 (2 blokių nuo Woodhaven Blvd.).

SPARTA — Rašomos mašinėlės įv. kalbomis, radio, spalv. TV, kompiuteriai, įv. biznio mašinos — pigiausiai. Praneškite kuo interesuojatės ir firmų autentiškus katalogus gausite iš SPARTA sav. J. L. Giedraitis, 10 Barry Dr. E. Northport, N.Y. 11731. Tel. (516) 757-0055.

REDDING ELECTRONICS, spalvotų televizijų bei radijo aparatų taisymo krautuvė, rasite visada gerą patarnavimą. Vincentas Kurinskas, išdirbęs 20 m. RCA Service Co., prieš 5 metus su sūnumi James įsigijo krautuvę ir kviečia visus apylinkės lietuvius į patarnavimus pasinaudoti. Adresas: Redding Electronics, 3414 Fulton St., Brooklyn, N.Y. 11208 (tarp Lincoln ir Autumn gatvių). Tel. 647-2327.

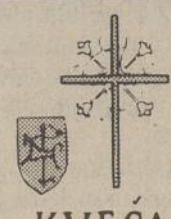
DALE POVILAUŠKAITĖ-SELLE, sav., "Friendly Spirits Wines & Liquors", 146 E. Main St., New Britain, Conn. 06051. Tel. 224-4808. Didelis pasirinkimas vietinių ir importuotų gerimų, mažais ir dideliais kiekiais įvairiomis progoms. Nuolaidos daromos pagal imamą kiekį. Užsakymai priimami ir telefonu, reikalui esant pristatoma į namus be atskiro atlyginimo. Patarnavimas malonus ir sąžiningas.

NEW YORK — Lietuvos atsiminimai, šeštadienį 4-5 val. WEVD 1330 AM ir 7 v.v. 97.9 FM bangomis. Music of Lithuania, pirmadienį 7:30-8:30 v.v. W50U-FM 89.5 anglų kalba. dr. J.J. Stukas, 1467 Force Dr., Mountaintown, N.J. 07092. Tel. 201 232-5565.

NEW YORK — Laisvės Žiburys, sekm. 9-10 val. ryto WHBI 105.9 FM. R. Kezys, 217-25 54th Ave., Bayside, N.Y. 11364. Tel. 212 229-9134.

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI SUKURIAMI IR NEMOKAMAI PRISTATOMI Į VISAS KAPINES NEW YORK, NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOSE. ĮSTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.

Fasolino MEMORIALS
66-86 80 ST., MIDDLE VILLAGE, QUEENS
Phones: 326-1282 326-3150
TAI MŪSŲ VIENINTELĖ VIETA — GAUSI PARODŲ SALE

KVEČAS
JONAS
1933 + 1976

KELIONĖS Į LIETUVĄ 1977

1 SAVAITĖ

rugsėjo 18

Kaina iš New Yorko 838 dol.

2 SAVAITĖS

liepos 3, 13, 17, 27

rugpjūčio 7, 10

rugsėjo 4, 7, 18

gruodžio 21

Kaina iš New Yorko nuo 983 iki 1,189 dol.

Šių kelionių, o taip pat visais kelionių reikalais kreiptis:

VYTIS

2129 KNAPP ST.

BROOKLYN, N.Y. 11229

TEL. (212) 769-3300

Lietuvių, latvių ir estų atstovai, kurie dirba Jungtiniame Baltų Komitete Washington, birželio 2 buvo priimti Baltuosiuose Rūmuose prez. Carterio atstovės tautinėm grupėm Jan Peterson. Diskusijų metu iškelta daug klausimų: tebesitęsianti okupacija, žmogaus teisių varžymas, mokesčiai už siuntinius. Ms. Peterson prižadėjo perduoti šiuos klausimus prez. Carteriui ir prižadėjo suvesti komitetą į kontaktą su Valstybės Saugumo Tarybos pareigūnais. Nuotraukoje iš k.: John Bolšteins (komiteto ryšių direktorius), Mado Kari (estų atstovas), Ms. Peterson, dr. Jonas Genys (lietuvių atstovas ir komiteto pirmininkas) ir Gunars Meierovics (latvių atstovas).

DABININKAS

The Lithuanian Weekly Published
by Franciscan Fathers341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y. 11207Editorial Office (212) 827-1352
Business Office (212) 827-1351

Publication No. 148360

Second-class postage paid at Brooklyn, N. Y., Post Office

Subscription per year — \$12.00. Single Copy 25 cents

Eina nuo 1915 m., 1951 m. sujungė AMERIKA, LDS organą DABININKA ir LIET. ŽINIAS • Pre-
numerata metam \$12.00 • Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy savo nuostatais •
Pavardę pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę • Už skelbimų turinį
ir kalbą redakcija neatsako.

Redaguoja REDAKCINĖ KOMISIJA

Vasara jau čia

Vakarų Europoj ir Amerikoj vasaros mėnesiai yra gavę visai kitokių matavimus. Vasara jau čia. Po labai aktyvaus laikotarpio staiga viskas sustoja, tartum čia niekada nebūtų buvę skubos, niekada skubūs reikalai nebūtų lindę į akis.

Vasara jau čia! Praėjo triukšmingi pavasario mėnesiai su daugybe parengimų. Dabar vieniša, tuščia visur. Viskas uždaryta, tik lauke žydi gelės, nes jom reikia žydėti.

Vasara yra laikas, kada grįžtame į save. Visą metą reikėjo prisiminti ir net rūpintis svetimų reikalais. Dabar visa sustoja. Svetimi reikalai pasilieka toli, ir tu gali būti laisvas. Štai tu iešini į savo kiemą ir matai, ką reikia daryti. Tavo reikalai yra tokie aiškūs, paprasti. Namų remontai, tvoros, garažai. Štai tavo atostogų darbas.

Bet ar verta vergauti namam, kiemui? Ne! Apie juos apeikime metų bėgy, o kai mūsų atostogos, pasiimkime tai, ką mes labiausiai mėgstame. To mes esam užsitarnavę po metų sunkios, sudėtingos veiklos. Namų reikalus sutvarkysim grįžę iš atostogų. Vasarą jau yra mum!

Keliaukim. Darbas neleidžia pajudėti ir pažinti šį didelį kraštą. Bet pagalvokim, ar mes nekečiausim. Atvažiuoja iš užsienių, kad galėtų pamatyti geizerius, krioklius. O mes juos ar matėm? Ar turėjom drąsos keliauti ir pažinti gamtos stebuklus?

Truputį daugiau drąsos. Truputį pamilkim palapinę ar paprastą primitivų gyvenimo sąlygas. Keliaudami prisiminim, kad pavertę tie mūsų broliai okupuotoj Lietuvoj visai neturi laisvės plačiai keliauti.

Iš Europos atvyksta ekskursijos, kad pažintų šį kraštą, o mes ar pažįstam jį?

Lietuvių dienos. Vasaros metu daug kur būna Lietuvių

dienos. Nenusigrežkim nuo jų. Iš tolo atrodo, kad viskas taip paprasta, neverta, neprasminga. Tikrumoj taip nėra. Čia sutelkiama daug lietuviškų pastangų, sukviečiami tie, kuriems rūpi Lietuva.

Tokios Lietuvių dienos būna pranciškonų vasarvietėj Kennebunkporte, Maine, pas Putnamo seseris ir kitur. Nereikia nuo jų nusigrežti. Pirmą, ten sutiksi daug savo draugų, pažįstamų. Iškilis daug bendrų lietuviškų reikalų. Surasi žmonių, kuriems rūpės tie patys lietuviški reikalai.

Knygos. Metų bėgy kartais neturim progos pasekti, ką rašo laikraščiai, kas buvo išleista. Atostogos duoda progos susipažinti su praeitimi ir pasivyti. Kartą teko matyti, kaip į Kennebunkportą atvykęs žmogus atsivežė lagaminą knygų. Maždaug kas dieną ar kas antrą dieną jis vis traukė naują knygą ir ją su užsidegimu perskaitė. Kiekvienas, kuris bent kiek domisi savo tauta, norės perskaityti ir tais metais pasirodžiusias lietuviškas knygas. Tik tokiu būdu išliks savo bendruomenės nariu. O tas knygas patogiau perskaityti atostogų metu. Dabar negali būti pasiteisinimo, kad po darbų daugybės taip pavargęs, kad nė skaityti nebepajėgi...

Draugai. Gyvenimas dažnai verčia skubėti ir skubėti. Negali sustoti, pagalvoti. Atostogos juk yra tavo. Gali pasielgti kaip nori.

Visi mes turim draugų. Kartais nėra progos juos aplankyti, susitikti. Aplankykim draugus, ypač tuos kurie gyvena toliau nuo centrų, nuo lietuviškos veiklos. Nuneškim jiems ne tik pasveikinimo žodžius, bet ir naujas lietuviškas idėjas, knygas, plokšteles. Tik per mūsų visų bendrą rūpestį gyvens visa tai, kas yra lietuviška.

Siekiant JAV atstovams į Belgrado konferenciją priminti dar kartą Sov. Sąjungos nusižengimus žmogaus teisių nuostatom ir lietuvių tautos teisę į nepriklausomybę, LB visuomeninių reikalų tarybai teko veiklą suaktyvinti pirmosiomis birželio savaitėmis. Birželio 10 JAV LB krašto valdybos vardu buvo įteiktas memorandumas Belgrade pirminių pasitarimų Amerikos delegacijos viršininkui Albert W. Sherer Jr. Memorandumo lydraštį pageidauta, kad į konferencijos darbotvarkę būtų įtraukti šie bendriniai klausimai: 1) pagarba tikėjimui ir tikinčiųjų teisėms, 2) pagarba žmogui ir tautų teisėms, 3) laisvės suteikimas "sąžinės kaliniams" ir 4) pritaikymas tautų apsisprendimo teisės sovietų okupuotai Lietuvai. Pačiame memorandume specifiskai pristatyti Lietuvos okupacijos klausimai ir iškelti sovietų nusižengimai Helsinkio konferencijos sutarimam.

Lankytasi valstybės departamente

JAV LB visuomeninių reikalų tarybos pirmininkė Aušra M. Zerr ir LB ryšininkas Washingtono Alg. Gureckas birželio 10 lankėsi valstybės departamente Pabaltijo valstybių skyrių, kur daugiau negu valandą kalbėjosi su skyriaus viršininku Thomas Girth. LB atstovams prašius, pokalby dalyvavo Heide Hanson, prez. Carterio paskirtos pareigūnės žmogaus teisių ir humanitarinių reikalų Pat Darien štabo narė. Pokalbio metu LB atstovai išreiškė nepasitenkinimą, kad svarbiausios žmogaus teisės — tikėjimo laisvė ir tautų apsisprendimas — JAV yra apleistos sąskaiton

PAVERGTŲ TAUTŲ KLAUSIMAS
BELGRADE NEBUS KELIAMAS

lengvų specialių interesų — išskirtų šeimų sujungimo, informacija pasikeitimo, žurnalistų nevaržymo ir kultūrinių mainų. Prašyta paveikti valstybės sekretorių, kad JAV delegacija užimtų aiškia liniją žmogaus teisių ir tautų apsisprendimo klausimais, su tikslu atkreipti pasaulio dėmesį į Sov. Sąjungos nepaklusimą Helsinkio sutarimam.

T. Girth paaiškino, jog nesąsipažinęs su JAV delegacijos numatyta linija. Žadėjo LB žodinius ir raštiskus pareiškimus pristatyti į Belgradą vykstantiems delegacijos atstovams. Jis taip pat pasidžiaugė, kad visi trys Pabaltijo valstybių atstovai Washingtono jį aplankė ir savo nusistatymą Belgrado konferencijos reikalu perdavė.

Specialiai buvo paliesta M. Jurgutienės išvykimo galimybės ir A. Brazinsko deportacijos klausimas. Abiem klausimais T. Girth yra gerai informuotas.

Konferencija su Helsinkio komisijos nariais

Tą pačią dieną jungtinė JAV administracijos — kongreso komisija Helsinkio sutarimų vykdymui prižiūrėti sukvietė arti 30 tiesiogiai su ja bendradarbiavusių organizacijų atstovų konferenciją, prieš komisijos atstovams išvykstant į Belgradą vykdyti pirminių pasitarimų. Konferencijoj dalyvavo komisijos pirm. kongr. Dante Fascell, kongr. Millicent Fenwick, štabo viršininkas Spencer Oliver ir kiti. LB krašto valdybai atstovavo Aušra M. Zerr. Po įvadinio

komisijos narių pareiškimų buvo leista kelti klausimus. Iš pareiškimų susidarė įspūdis, jog JAV delegacija Belgrado konferencijoj didesnio agresyvumo nerodys, nes nenorima "užtrenkti durų" ir sovietus erzinti. Bus keliama tie klausimai, kuriais iš sovietų būtų galima tikėtis nuolaidų. Jautėsi nuotaika, jog stipriai rūpinamasi laimėti amerikiečių žurnalistų pritarimą konferencijos pasiekimam, jiems išgaunant nevaržomą keliavimą ir žinių rinkimą sovietų bloko valstybėse. JAV delegacija svarstymui Belgrado konferencijos metu planuoja pasiūlyti 20 punktų. Deja, nė vienas iš komisijos pareigūnų konkrečiai negalėjo tų punktų išvardinti ar bent atsakyti, ar tautų laisvės apsisprendimo klausimas yra vienu iš tų punktų.

Apsisprendimo teisės pritaikymo galimybė

Netrukus po apsilankymo valstybės departamente LB atstovas turėjo progą asmeniškai užklausti aukštą prez. Carterio administracijos pareigūną, ar po to, kai administracija pasisakė už žmogaus teises, ji numato pasisakyti ir už tautų apsisprendimo teisės įgyvendinimą, ypač Rytų Europoj ir pačioj Sov. Sąjungoj. Pareigūnas, kurio pavardė neminama, pagerbiant jo pageidavimą kalbėti atvirai (off the record), atsakė, kad administracija tautų apsisprendimo įgyvendinimo "nėlaiko atskiru tikslu, ypač jo neišskiria kuriame nors

atskirai apibrėžtame pasaulio rajone, nes pastangos užtikrinti žmogaus teises jau savaime prisideda prie apsisprendimo teisės įgyvendinimo". Bent šiuo metu, jo nuomone, ne vienas iš šių tikslų būtų naudinga, "jei vienas iš jų būtų laikomas priklausomu nuo kito".

Iš minėto įtakingo ir administracijos užsienio politikos kryptį nustatančio pareigūno pareiškimo gana aišku, kad JAV vyriausybė visą savo dėmesį yra išskirtinai nukreipusi tik į žmogaus teises. Pavergtų tautų klausimo ji Belgrado konferencijoj nesiruošia kelti.

A. Gė.
(LB Inf.)BIRŽELIO
AIDAI

Straipsniai: Antanas L. Rubšys — Istorinis Jėzus ir tikėjimo Kristus; dr. Vincas Vičynas — Heideggerio kultūrinė reikšmė; Ladas Tulaba — Šv. Rašto — evangelijų vertimai į lietuvių kalbą; Algis Šimkus — Charles Gounod Romeo ir Julija Chicagoje; Juozas Vaišnora, MIC — Jurgio Matulaičio kelias į Vilniaus vyskupo sostą.

Iš grožinės literatūros: Živilė Bilaišytė — Eilėraščiai.

Apžvalgos: Jurgis Gimbutas — Architektas Jonas Kovalskis-Kova; J.G. — St. Santvaro deimantinė sukaktis; V. Vizgirda — Dailės premijos; Algirdas Landsbergis — Tomą Venclovą pasitinkant; J. Sl. — Neužmiršta lietuvių; Mūsų butyje.

Recenzijos: J.G. — Lietuvių etninė enciklopedija; Vytautas Dyvas — Kraliausko Mažvydas; B. Ciplijauskaitė — Šiaurės jūros (O. Mikailaitės eilių rinkinys); Atsiūsta paminėti.

Illustracijos: viršelių I psl. — architektas Jonas Kovalskis-Kova; Marijonų vienuolynas Chicagoje; viršelių 4 psl. — to paties architekto: Įėjimas į Jau-nimo centrą Chicagoje. Šis numeris iliustruotas J. Kovalskio-Kovos, Georges Rouault, V. K. Jonyno kūrinių nuotraukomis; taip pat Chicago Lietuvos operos nuotraukomis.

Redaguoja — dr. J. Girnius, 27 Juliette St., Boston, MA 02122; literatūros, apžvalgų ir techninis redaktorius — Leonardas Andriekus, OFM, Kennebunkport, ME 04046; administruoja — T. Benvenutas Ramanauskas, OFM, 361 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207.

Šatrijos Ragana

26

VIKTUTE

Turėjau prasijuokti. Išbučiavome tėveliams rankas, pasijuokėme, paverkėme.

Vadinas, turiu jautikį... Man galvoje nesutelpa, kaip tai pasidarė. Pasirinkti visiškai svetimą žmogų ir eiti su juo... Kaip tai keista ir baugu!

Apskritai imant, baugu, bet man visiškai ne...

25 balandžio, antradienis.

Gavau padėjėją darbuotis sode: ponas Antanas, sugavęs laisvą valandą ir atbėgęs pas mus, padeda man šluoti alėjas. Mums bedirban, laikas bėga labai linksmi ir maloniai: kalbam ir kalbam be atvangos ir vis dar yra apie ką.

Vieną sykį paklausiau jį, kas jam labiausiai patinka žmogui. Atsakė, kad jam patinka, jei žmogus nesistengia ieškoti kituose blogų pusių. Žinoma, negalima esą jį nepastebėti ir reikiai kartais apie jas kalbėti, bet tai kas kita; jam esąs biauurs tas noras ieškoti žmonėse vien tik ydų, ir dar su pasigėrėjimu, su

džiaugsmu. Nekenčiu, sako, žmonių, kurie su žiburiu ieško savo artimo nuodėmės ir, ką nors atradę, šaukia dideliu balsu ir tą savo artimą vadina prapuolusiu.

Visiškai su juo sutikau; ir man toks jausmas svetimas ir biauurs.

Kitą sykį vėl kalbėjome apie meilę. Aš pasakiau, kad nesu-prantu, kaip galima mylėti kelis kartus, mainant tos meilės objektus lyg pirštines. Meilė, mano nuomone, tada tėra tikra, gryna ir verta to vardo, jei tvieria lig mirties. Jeigu meilė nėra amžina, ji neturi prasmės. Meilė, kuri miršta kelis kartus gyvenime ar net metuose, stumia žmogų į gyvulių eilę; nemėgstu klausyti nei skaityti apie tokius jausmus, nemalonu man ir koku.

Jis sutiko su manim. Bet, sako, kad šioje žemėje retai teasą sutinkamas ištikimybės idealas.

Žinau tai, liūdna ir man, kad taip yra.

Bet ir tai žinau, žinau tikrų

tikriausiai, gilių giliausiai, kad mudviejų meilė yra amžina. Lig mirties ir po mirties.

28 balandžio, penktadienis.

Koks vakaras! Ir kaip gali būti žmogus laimingas šioje žemėje!

Tik ką nusileido saulė už tamsaus miško, žmonės ir gyvuliai nutilo, pasislėpę po namus ir staldus. Buvo tamsu ir paslaptinga alėjoje... Liepos, apsigobusios jaunų lapelių mezginiais, snaudė... Tolėliau, pačiame paventyje, suokė lakštingala. Plaukė giesmė per vakaro tylą kartu su berželių ir žydinčių ievų kvapu, ir rodė, kad tai ji taip kvėpia.

Sėdėjau alėjoje, savo mėgstamoje vietoje, ant upės kranto, o šalia manęs stovėjo Antanas, atsisukęs į pilką liepos kamieną. Buvau laiminga... tokia laiminga, kiek žmogus gali čia būti laimingas. Jutau rožės širdyje ir sparmus ant pečių... Lyg vaiku pavirtusi, neatsiminiau praeities, nebijoju atieities, tiek težinojau, kad gera man, linksma, lengva... Ir kaip vaikas užsimaniau pažaisti.

Antanė! Pasakyk man kokią nors pasaką! Toks užėjo noras pasiklausyti.

— Nežinau, ar beatsimenu kokią. Seniai visos išsėso iš galvos... Nebent kokią trumpą.

— Bet kokią, vis tiek.

Priglaudžiau galvą prie jo peties ir užmerkiau akis, o jis pradėjo patydomis, tarsi bijodamas sutrikdyti lakštingalą:

— Gyveno didelis ir bobutė, turėjo vištą ir gaidelį. Išėjo vištelė ir gaidelis į girią riešutauti, atrado lazdynėlį. "Tu lipk, gaideli." — "Mano kelinaitės plišk, lipk tu, vištele." — "Mano andarokaitis plišk." Ilindo gaidelis į lazdynėlį, o vištelė iš apasios: "Kar-kar-kar — mesk nors vieną kekele; kar-kar-kar — nors vieną kekele." Metė gaidelis kekele ir išmušė vištelei akį. "Gaidel, gaidel, kam akį išmušei?" — "Kam lazdynėlis palūžo." — "Lazdynėl, lazdynėl, kam tu palūžai?" "Kad ožkelė nugraužė." — "Ožkel, ožkel, kam tu nugraužei?" — "Kad pie-menėlis neganė." — "Pie-menėl, kam tu neganėi?" — "Kad bobutė bandelės nepakepė." — "Bobut, bobut, kam tu bandelės nepakepei?" — "Kad kiaulė tešla suėdė." — "Kiaulėl, kiaulėl, kam tešla suėdėi?" — "Kad vilkas paršelius nunešė." — "Vilke, vilke kam paršelius nunešei?" — Mano gerklė neužrakinama...

O laime, kokia tu visagalė! Kaip viską gražini ir keiti! Tai per tave ta trumpa naivi pasakėlė pasirodė man gražesnė už gražiausias poetas. Prašiau atkurti dar sykį ir dar sykį. Jis pasakojo ir juokė, sakydamas, kad aš tikrai esanti lyg vaikas, nereikalaujanti gražių daiktų, ir lyg vaiką galima esą mane užimti bet kuo. O laime, kokia tu visagalė!

I gegužio.

Mūsų vestuvės atidėtos metams — taip nori tėveliai ir aš. Tėveliai tvirtina, kad aš dar esanti labai jauna ir nieko nenkenksia palaukti; o man taip gera dabar: esu pas tėvus, Antaną matau kasdien — ko gi daugiau benorėti? Žinau, kad tas laikas niekadous nebesugrįš, kad niekadous jau nebegyvensiu pas tėvelius — ir taip gaila atsiveikinti su dabartiniu gyvenimu, jog noriu jį kuo ilgiausiai pratęsti. Be to, turiu darbų, kuriuos noriu pabaigti. Nuo vakacijų Kaziukų atiduosime į gimnaziją — tas darbas bus atliktas; bet palieka dar mano mergaitės, negaliu mesti jas mokius, būtinai noriu išvartyti lig galo visą savo "prelekcijų" kursą, kurs truks lig Kalėdų.

Tik vienas Antanas nelabai teisidžiaugė tuo mūsų sumanymu, bet, niekam jo dejavimų neklausant, sutiko su visų noru.

Vaikščiodami po sodą, svajojome apie ateitį, darėme mudviejų gyvenimo planą.

— Rudenį tikiuos atidaryti savo ligoninę, — sakė mano mieiliausiasis, — atėjus pas mane, rasi viską surengtą. Matai, brangi, kaip įvyksta tavo svajonės: svajojai, nuvažiuos kažin kur toli, gelbėti ligonis, o dabar gali būti galestingąja seserim čia pat tėvynėje. Turėsi savo globoje visą ligoninę, padėsi man gydyti... darbo nepri-

truks; pamatysi, kiek jo atrasi. Gal bent tuokart nebedejuosi, kad niekam jokios naudos iš tavęs nesą, ką?

— Tur būt, nebedejuosiu. Kad žinotumei, kokia aš laiminga, pamąščius, kad gal tikrai ne visai veltui gyvensiu pasaulyje! Jau dabar iš tikro vien noro tereikės, nes ir dirvą turėsiu platesnę naudai atnešti, ir, jei nemokėsiu, tu visados mane pamokysi. Žinai, kad tave myliu iš visos širdies, tačiau man rodos, kad dar per mažai už viską, ką man padarei ir padarysi...

— Niekus kalbi, Viktute!... Daug galėsi darbuotis: gelbėsi ir žmonių kūną, ir sielą galėsi rūpinti, nes kas tau neleis sakyti gyjantiems ligoniams tokių "prelekcijų", kaip kad savo mergaitėms sakai?

— Žinoma, būtinai mokysiu, kaip ir kame galėdama, juk tai vyriausias kelias į mūsų tikslą. Ir kokia aš laiminga, Antanė! Mūsų namai bus grynai lietuviški, nes lietuviškai mudu tarp savęs kalbame ir kalbėsime visados.

— Taip, Viktute. Sergėk mus, Dieve, tik vardu būti lietuviams! Jokiam žmogui nevalia būti tik vardu savo tėvynės sūnumi, o mums, lietuviams, ypač. Mes esame pionieriai, o pionierius turi imtis kiekvieno darbo ir nepailsti nė valandėlei. Aukšta, stora siena prieš mus, turi-

(nukelta į 4 psl.)

LIETUVOJ TĘSIAMA GAŠDINIMO POLITIKA

Iš Aušros Nr. 6 (46)

1976 vasario 7 vilnietis inžinierius Albertas Žilinskas vyko komandiruotėn į Maskvą. Vilniaus geležinkelio stoty, vos tik A. Žilinskui įlipus į traukinį, tuojau prie jo prisistatė saugumiečiai. Kagebistas Brilis ėmė jį tardyti: kur jis važiuoja, ką veža, kur jo vieta vagone ir pan. A. Žilinskas kalbėtis atsisakė. Saugumiečiai, kiek pasidairę, pasisukinėję, iš vagono išėjo ir daugiau nepasirodė.

Šių metų pradžioj į to paties A. Žilinsko butą, jam esant darbe, atvyko saugumietis Tušas. Žilinsko žmonai jis ėmė įrodinėti, kad jos vyras esą negerai elgiasi, kad bendrauja su "blogais" žmonėmis, kad, galimas daiktas, turi ryšį su "Aušros" leidimu. Kagebistas pareiškė,

jog vienam iš tų "blogų" žmonių — Antanui Terleckui — neišvengtų groty, o pačiam Žilinskui bei Kęstučiui Jokubynui, Stasiui Stunguriui ir Jonui Pratusėvičiui vertėgų susimąstyti. Saugumietis taip pat grasino, kad, jeigu jos vyras ir toliau nepakeis savo elgesio, jai gali tekti auginti vaikus vienai (Žilinskų šeimoje trys vaikai: vienerių, dvejų ir trejų metų). Pagaliau kagebistas primygtinai siūlė Žilinskienei šį jo apsilankymą nuo vyro nuslėpti.

V. Žilinskiene atsakė, kad jos vyras jokio nusikaltimo prieš tarybinius įstatymus nėra padaręs ir nesiruošia jų pažeisti. Pasirinkimas su kuo bendrauti — tai jos vyro asmeninis reikalas, ir saugumo rekomendacijos čia nereikalingos. Pasitūlymą nuslėpti nuo savo vyro šį saugumiečio apsilankymą Žilinskiene pavadino amoraliu ir paprašė daugiau jos netrukdyti ir nesi-kišti į jų šeimos reikalus.

Vilniaus disidentų sluoksniuose tai vertinama kaip savotiška terorizavimo forma. Vengdami visuomenės protestų, saugumiečiai jau nebedrįsta sauališškai (be orderio) daryti krattas, tačiau visokie neteisėti tardymai bei šantažas dar plačiai praktikuojami. Šitaip bandoma tęsti visiem žinomą gašdinimo politiką, kuri dar neseniai buvo kasdieninio mūsų gyvenimo bruožu.

Baudžiamojo proceso kodeksas leidžia daryti tardymus tik iškelus bylą, o bet koks žmonių tardymas, neiškelus bylos ir nerasant apklausos protokolo, yra nusikaltimas prieš tarybinius įstatymus. Taip pat nėra įstatymo, leidžiančio saugumo darbuotojam vaikščioti po namus ir šantažuoti šeimos narius. Reikalavimas, kad žmona nuslėptų jų apsilankymą nuo savo vyro, negali būti kvalifikuojamas kitaip, kaip stalininės totalinio sekimo sistemos recidyvas — kaip vieni šeimos nariai šnipinėdavo ir teikdavo žinias saugumui apie kitus savo šeimos narius.

VIKTUTĖ

(atkelta iš 3 psl.)

me naudotis kiekvienu plyšeliu, įleisdami pro ją nors mažytį spindulėlį. Kas kiek gali, kas kaip išmano — teleidžia. Kad tik greičiau sugriautume tą amžinąją sieną, kad tik greičiau atsidustume laisvai, plačiai!...

Griausim ir mudu, Viktute, sujungę jėgas, griausim, kiek galėdami ir išmanydami. O pavojingas tai darbas, mano mieliausioji! Nė juste nepajusim, kaip gal reikės dangintis kur nors už devynių kalnų ir miškų... Niekis tai! Vis dėlto gerą skylę lig to laiko išgriausim. Reikės — važiuosim ir lauksim grįžimo valandos — vėl griauti... Ar taip, Viktute?

— Važiuosim, Antanėl, ir lauksim...

Nusileido tylus, šiltas vakaras, ir sumanėme vedu keltis su luotu pas tą gluosnį, kuriame giedojo lakštingala.

Ramiai ramiai liuliavo Venta... jos sidabrinėse bangose didelis mėnuo lingavo savo veidą, tiesdamas mums po kojų platų vieškelį, auksu grįstą. Tyliai, iš lengvo nerdami irklus tame aukse, vis arčiau plaukėm prie to dainos burtininko. Tyla, nieko netrukdoma, gili tyla... Tos dainos klausio seni gluosniai ir, žemai pasilenkę, susigraudinę bučiuoja savo tamsiomis šako-

Loretos Stukienės pagerbime dainuoja Genevieve Mozur, akomponuoja Liudas Stukas. Prie stalo iš k. Larry Janonis, L. vyčių Vid. Atlanto apskrities pirmininkas; Helen Shields, pasakiusi kalbą; Valentinas Melinis, vadovavęs pokyliui; Loreta Stukienė, Anthony Miner iš Worcesterio, L. vyčių pirmininkas; prel. John Scharnus, Jokūbas Stukas.

ŠVENTOJO RAŠTO TAUTA

ANTANAS RUBŠYS
MANHATTAN COLLEGE

Farizėjizmas buvo pasauliečių sąjūdis žydijoje. Jau antrame amžiuje prieš Kristų užtin-kame eilę įtakingų mokytojų ir mokslo vyrų, rabinų, kurie pradėjo plačios apimties religinę raštiją, mums žinomą Mišnah ir Palestinos bei Babilonijos Talmudų vardais. Hebrajiškas žodis Mišnah reiškia "pakartojimas", kuris didele dalimi buvo Toros aiškinimas. Jis buvo dviejų rūšių: halakah — teisinių Toros nuostatų aiškinimas ir haggadah — Toros istorinių pasakojimų aiškinimas. Iki antrojo amžiaus pabaigos po Kristaus halakah ir haggadah būdavo perduodami gyvu žodžiu. Jų vėlesnis rinkinys raštu yra Mišnah. Trečiame ir ketvirtame amžiuje Tora ir toliau buvo aiškinama ir pritaikoma gyvenimui. Šis vėlyvesnis aiškinimas vadinamas gemarah — "papildymas". Ilgainiui gemarah buvo prijungta prie Mišnah. Šis junginys yra Talmudas (Mokymas) dviejose laidose: Palestinos Talmudas ir Babilonijos Talmudas.

Nors toji raštija buvo užrašyta tik po antrojo krikščioniško

amžiaus, joje randama medžiaga buvo perduodama žodžiu daug anksčiau. Todėl ji gali daug pasakyti apie farizėjizmo pradžią ir jo vystymąsi.

Farizėjai, kaip ir sadukėjai, Mozės Įstatymui vis pilniau su-prasti ir jam paklusti nesustabdomoje išorinių sąlygų kaitoje. Jų įsitikinimu, kiekvienas kasdienos nuosprendis turėjo rasti šaknis Dievo valios apreiškime. Šis įsitikinimas juos vertė iš-vystyti sudėtingas Toros aiškinimo taisykles (hermeneutika), kurių pagalba būtų galima regu-liuoti kasdieninį elgesį. Šie kas-

Brangindami žodinę Torą, farizėjai pripažino, jog tikėjimo akiratis turi būti atviras, vis naujai atsiverias naujose aplinkybėse. Tad, nors farizėjai buvo tvirtai įsitikinę, kad Dievas pilnai apreiškė savo valią rašytoje Toroje, jie taip pat tikėjo, kad

nuoji nuostatai buvo reikalingi Mozės Įstatymui vis pilniau su-prasti ir jam paklusti nesustabdomoje išorinių sąlygų kaitoje. Jų įsitikinimu, kiekvienas kasdienos nuosprendis turėjo rasti šaknis Dievo valios apreiškime. Šis įsitikinimas juos vertė iš-vystyti sudėtingas Toros aiškinimo taisykles (hermeneutika), kurių pagalba būtų galima regu-liuoti kasdieninį elgesį. Šie kas-

dieninio elgesio nuostatai (halakah: taisyklė, paprotys; daugiskaitoje — halakoth) buvo kuriami vadovaujantis "aptvaro" dėsniu. Šis dėsnis kildinamas iš vieno įtakingo farizėjų rabino posakio: "Padaryk aptvarą apie Torą"; reiškia, kurk naujas taisykles, kurios padėtų kuo tiksliausiai išpildyti rašytosios Toros reikalavimus.

Pasak farizėjų, žodinė Tora dar apėmė ir haggadah, reiš-kiantį palyginimą, sugretinimą, mitą, istorinį pasakojimą. Haggadah siekė vaizdingai paaiškinti žodinę ir rašytąją Torą. Išradingos vaizduotės pagalba buvo naujai nušviečiama Dievo ryšys su Izraeliu ir su pasauliu, Izraelio istorijos dabarties ir ateities vilčių prasmė, rūpimieji klausimai apie nuodėmę ir pagundą. Halakah, galima sakyti, buvo kaip strėlė, lekianti į taikinį, į Dievo valią ir jos vykdy-mą, o haggadah tai akstinas strėle pasekti, viliojās žmogų daryti tikėjimo nuosprendį kiekvienoje aplinkybėje.

Farizėjų atvirumas nuolatiniam Dievo veikimui dabartyje padėjo jiems priimti apokaliptinę bei eschatologinę mintį, kuri augo turiniu ir svarba nuo antrojo amžiaus prieš Kristų. Farizėjai laukė Dievo karalystės pergalės istorijoje, Mesijo atėjimo ir mirusiųjų prisikėlimo. Jie ėmė dalinti Izraelio ir žmonijos istoriją į du Amžius: "Šis Amžius" ir "Ateinąs Amžius". "Šis Amžius" jiems reiškė tuometinę pasaulio padėtį, kurioje piktos jėgos ir blogi žmonės stengėsi suardyti Dievo tikslą ir valios gijas istorijoje.

(Bus daugiau)

Anglų kalba nauja virimo knyga

LITHUANIAN COOKERY (In English, 316 pages, price 7 dol.)

Agronomės Iz. Sinkevičiūtės parašyta lietuviškų valgių receptų knyga. Graži dovana draugėms amerikietėms. Knyga su plastikiniu aplanku, nugarėlė patogiai suverta. 316 pusl. Kaina 7 dol. Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Užsakau "Lithuanian Cookery" už 7 dol. Persiuntimas-Postage 50 c.

Vardas, pavardė
Numeris, gatvė
Miestas, valstija, Zip

JEI JŪS NORITE SIŪSTI SIUNTINIŲ DOVANAS Į LIETUVĄ IR ĮVAIRIUS USSR KRAŠTUS, naudokitės patarnavimu plačiai žinomos firmos

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, INC.
(LICENSED BY VNESHPOSYLTORG)

VYRIAUSIA ĮSTAIGA: 1776 BROADWAY, NEW YORK, N.Y. 10019. TEL.— 581-6590; 581-7729. Siuntiniai siunčiami per mūsų firmą, paskyrimo vietą pasiekia trumpiausiu laiku. Siuntinių pristatymas garantuotas. Visi maitai apmokami mūsų įstai-gose, gavėjas NIEKO NEMOKA.

Prie firmos skyrių yra krautuvės; jose rasite žemiausiomis kainomis pasirinkimui įvairiausių audinių, taip pat maisto produktų, odos avalynei ir kitų daiktų.

Atidaryti kasdien nuo 9 valandos ryto iki 6 valandos vakaro. Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 9 valandos ryto iki 4 valandos popiet.

MŪSŲ SKYRIAI

Miami Beach, Fla. 33139-1201 17 St.	305 673-8220
Allentown, Pa. — 126 Tilgham Street	435-1654
Baltimore 31, Md. — 1825 Fleet Street	342-4240
Brooklyn, N.Y. 11218 — 485 McDonald Avenue	633-0090
Buffalo 12, N.Y. — 701 Fillmore Avenue	895-0700
Chicago 22, Ill. — 1241 No. Ashland Avenue	486-2818
Chicago, Ill. 60629 — 2608 West 69 Street	925-2787
Chicago, Ill. 60609 — 1855 West 47 Street	376-6755
Cleveland 13, Ohio — 1028 Kenilworth Avenue	771-0696
Detroit 12, Mich. — 11601 Jos Campau Avenue	365-6780
Lakewood, N.J. 08701 — 234 Second St.	363-0494
Hamtramck, Mich. — 11339 Jos. Campau Avenue	365-6740
Hartford, 6, Conn. — 122-126 Hillside Avenue	246-2348
Los Angeles 4, Calif. — 159 So. Vermont Avenue	385-6550
New York 3, N.Y. — 78 Second Avenue	674-1540
New York, 3, N.Y. — 324 E. 9th St.	475-7430
Philadelphia 23, Pa. — 631 W. Girard Avenue	769-4507
Phoenix Ariz. 85027 — 22047 N. Black Canayon Hwy.	602-942-8770
Rahway, N.J. — 47 East Milton Avenue	381-8800
Silver Springs, Md. — 1002 Kennebec Ave.	301-589-4464
South River, N.J. — 41 Whitehead Avenue	257-6320
Syracuse, N.Y. 13204 — 515 Marcellus Street	475-9746
Woodhaven, Queens, N.Y. 11421 — 80-14 Jamaica Ave.	296-5250
Herkimer, N.Y. McKennan Rd.	315-866-3939

1901.

The Flower Lady — of hillaborough —
floral arrangements for all occasions
SUMMER Weddings — Funerals — Proms
GREETINGS Hospital Arrangements, Corsages, Plants — Gifts
the beyers plaza
june & larry mint, props.
201-874-3990 254 rt. 206 s. hillaborough, N.J. 08876

PABALTIEČIŲ DEMONSTRACIJOS UŽ ŽMOGAUS TEISES

Egzekutyvinis darbo komitetas jau išsiuntė kvietimus prezidentui J. Carteriui, Aleksandriui Solženicynui, kongreso atstovei Millicent Fenwick (r.) ir sen. Henry Jackson (d.), kurie yra kviečiami kaip pagrindiniai demonstracijų kalbėtojai. Taip pat bus kviečiami kiti kongresmanai ir garbės svečiai.

Komiteto posėdy buvo nutarta išleisti žiniaraštį (newsletter), kuris būtų siuntinėjamas visiems pabaltiečių laikraščiam, radijo programom, vietiniam demonstracijų komitetam ir visuomenininkam. Pirmas žiniaraštis šią savaitę bus išsiųstas. Jis yra anglų kalba. Ketinamas leisti kas dvi savaitės.

1977 liepos 16-17 egzekutyvinio darbo komiteto narys vyksta į Rochesterį, New York, kalbėti apie demonstracijas. Vietovės, kurios norėtų, kad egzekutyvinio darbo komiteto narys atvyktų į jų kolonijas pasitarti apie demonstracijas, prašomos kreiptis į Viktorą Naką, 1668 Bowers Ave., Birmingham, MI 48008, (313) 645-5926.

Kongresmanas R. Blanchard (d.-Mich.) pažadėjo parašyti prezidentui J. Carteriui laišką, raginantį jį atkreipti dėmesį į pabaltiečių žygį už žmogaus teises ir atvykti į demonstracijas. Egzekutyvinio darbo komitetas su kongr. R. Blanchard turės posėdį, kuriame bus diskutuojama apie šį žygį.

Rick Merryman, Department of Natural Resources, kuris tvarko demonstracijų leidimus, paskambino komitetui ir pranešė, kad pabaltiečių žygis bus vietinė grupė, ruošianti demonstracijas tuo laiku Lincoln Memorial. Iš Washingtono atvyksta Dept. of Natural Resources atstovas, kuris dalyvaus egzekutyvinio darbo komiteto posėdy.

Kitas egzekutyvinio darbo komiteto posėdis įvyks liepos 11, pirmadienį, 6:30 v.v., Dievo Apvaizdos kultūros centre, Southfield, Mich.

Pabaltiečių žygio už žmogaus teises egzekutyvinis darbo komitetas

Dalis E. Grudzinskiens šeimos. Iš k. sėdi Elena Grudinienė, dukra Aldona Grininė, stovi dr. Gediminas Grinius, antakė Jolita Gudaitytė, dukra Genė Treimanienė, dukra Rima Gudaitienė ir anūkas Arūnas Gudaitis.

VIENAS GARBINGASIS GIMTADIENIS

Keturių seserys — Genė Treimanienė, Rima Gudaitienė, Nijolė Kentienė ir Aldona Grininė — birželio 18 Gudaičių jaukiame bute suruošė savo mylimai motinai Elenai Grudzinskienei aštuoniasdešimtojo gimtadienio pagerbtus.

Žentui inž. A. Gudaičiui pakėlus šampano taure, pasipylė sveikinimais ir linkėjimais suktuvininkei, nuotaikingai skambėjo „Ilgiausių metų“. I. Banaitienė tarė sveikinimo žodį visų susirinkusiųjų Lietuvių Moterų Federacijos ir jos New Yorko klubo vardu. Atėjo visas

glėbys sveikinimo kortelių iš giminių ir bičiulių. Dvi ilgos ir plačios tulpių raštai ir sveikinimo linkėjimais išaustos juostos buvo gautos iš giminių Lietuvoje. Visos keturios dukros mamai padovanavo brangakmenių sągę. Tinkamoje vietoje buvo matoma eilė surikiuotų puošnių dėžių su dovanomis.

Šis pobūvis buvo labai smagus. Svečių būrį sudarė net kelių generacijų dalyviai. Vyresnieji jaučiai šnekučiausi, prisimindami jaunas dienas, išgyvenimus. Vidurinę kartą sudarė suktuvininės dukrų ir žentų vienamežiai, o jauniausiąją — jos vaikaičiai.

Šiuo metu E. Grudzinskiene gyvena pas savo dukrą Genę, Woodhavene. Po sunkių II-ojo pasaulinio karo išgyvenimų, la-

KAIP PARDUOTI SAVO NAMĄ IR JĮ TUO PAČIU LAIKU TURĖTI

Su daugeliu Darbininko skaitytojų, gyvenančių New Yorke, turiu malonumą susitikti raštinėj, kalbėtis ir kartu planuoti. Bet to laiko vis mažėja, ir tik prabėgomis vieną kitą ūkinę sritį galim paliesti. Su toliau gyvenančiais tautiečiais kontakto kaip ir nėra, nors ir iš jų, ir iš mano pusės būtų didelis noras pasitarti, paplanuoti ir nustatyti gaires, kaip tą mūsų gyvenimėlį derlingiau, saugiau ir įdomiau praleisti.

Plikomis rankomis pasiekę šio kontinento krantus, vis dar įsi-vaizduojam, kad esam bėgliai ir neturtingi. Tačiau, pažvelgę arčiau į mūsų valdomą turtelį, pastebim, kad mūsų šalis vis dėlto yra prašokę vidutinį amerikietį. Mūsų šalis darbus, taupumas bei pagarba nuosavybei leido čia Amerikoje mum sukurti antrą tėviškę. Mūsų turte- lis atsirado pirmiausia gyvenamuose namuose, o vėliau — bankuose.

Šį kartą lieskim tą gyvenamą namą, kur stebėjom augančius vaikus, kur praleista daug laimingų dienų ir kuris mūsų akyse gal yra brangesnis negu rinkoj. Tačiau, atsižvelgiant į apylinkę, jo vertė yra nemaža. Paškolos, „mortgičiai“ išmokėti, ir mes, atsilosę sodely kėdė, patenkinti šypsomės. Taip pasaulis rieda, dunda, o mes čia saugūs. Bet iš tikrųjų nelabai. Reikia tik pažvelgti į nuolukotus miesto dalis, kur panaši gyvenimo idilija liūliavo jau senesnius už mus. Tie gyventojai buvo liudininkai jų gyvenviečių sumenkėjimo bei vertės beveik visiškio prapuolimo. Nesakau, kad tai atsitiks vieną ar kitą dieną, bet galvoti ir žvalgytis reikia. Geras planavimas atneša gerus rezultatus be daug pastangų. Neplanavimas arba planavimo klaida atneša daug darbo patikslinti kelią arba net vargą.

(nukelta į 7 psl.)

Los Angeles LB jaunimo ansamblio Spindulys 21-oj jaunimo šventėje. 1977 birželio 4 jaunimą įveda ansamblio vadovės. Iš k.: D. Barauskaitė, O. Razutienė ir D. Razutytė. Nuotr. L. Kanto

SPINDULIO SKRYDIS PER ATLANTĄ

LOS ANGELES, CALIF.

Glendale mieste, Civic auditorijoje, birželio 4 įvyko Los Angeles jaunimo ansamblio dainų ir šokių šventė, kurios metu ansambliui buvo duotas vardas — Spindulys. Būtų sunku įsi-vaizduoti Los Angeles lietuvių kolonijos kultūrinį bei visuomeninį gyvenimą be jaunimo ansamblio, kurį prieš 28 metus yra suorganizavusi ir kuriam iki šio laiko energingai vadovauja mokytoja O. Razutienė, paruošusi savęs vertas talkininkes — D. Razutytę ir D. Barauskaitę.

Atvykusieji į šią šventę turėjo progos pasigėrėti mūsų jaunimo, kurio programoj dalyvavo apie 200, melodingai skambančiomis dainomis ir jaudriai atliekamais šokiais.

Atidaromąją kalbą pasakius LB Vakarų apygardos pirm. V. Vidugirius, jaunųjų choras, diriguojant A. Polikaičiui ir akomponuojant R. Polikaičiui, atliko šias dainas: Pavasaris (žodžiai Stravinskaitės, muzika J. Gaižausko), Pasėjau kanapę (liaudies daina, harmonizuota J. Zdaniaus) ir Grįšim, grįšim (V. Nemunėlio, muz. F. Strolis). Vėliau vyresniųjų choras, diriguojant O. Razutienei, akomponuojant O. Barauskienei, padainavo: Pamylyčiau vakar (muz. S. Počiaus), Kurteliai sulijo (liaudies daina, harm. B. Jonušo) ir Miškų gėlė.

Ypatingai įdomi ir įvairi buvo šokių programa, kuri buvo atliekama pradedant pačiais mažais ir baigiant vyresniais, turinčiais tautinių šokių mene

bai vargingų metų tremties pradžioje dabar atrodytų, kad E. Grudzinskienei atėjo metas poilsiauti, nieko neveikti. Bet ne, ji neturi laiko poilsui. Ji labai darbšti, visada užsiėmusi, jai netrūksta įvairių idėjų.

Štai ji puikiai tapo aliejum ir akriliu gamtos vaizdus, natūrmortus. Iš įvairių gamtos atplaišelių, kurių nė nepastebi ir neįvertina eilinis žmogus, kaip iš akmenėlių, įdomių stiklelių, plytelių, ji sukuria gražiausias mozaikas, gėlių siluetus, ornamentus. Iš jūros išmestų kriauklių padaro papuošimus vazom, rėmams, lėkštėms. Chicagoje ji turėjo savo kūrinių parodą ir kelias atvejais dalyvavo mišriosios parodos su savo aliejiniais darbais. New Yorke, Kultūros Židiny, irgi matėm jos darbus prieškalėdinę mugę, ir jie buvo mielai žiūrovų perkami. Be to, ji kuria ir eilėraščius.

Sakoma, kad ilgiausiai nesens ta, kuria kuria, neapleidžia savo talentų ir ne per daug poilsiauja. Ji ir yra viena iš jų. Jos laki vaizduotė skatina kurti, gyventi, viskuo domėtis.

Elena Grudzinskiene domisi ir visuomeniniu gyvenimu. Ji yra LMKF New Yorko klubo narė, priklauso prie Birutininkių draugijos, lanko susirinkimus, kultūrinius pobūvius.

Dar kartą laimingų ir kūrybingų metų mielajai Elenai Grudzinskienei!

I. Banaitienė

keleto metų prityrimą. Jei mažieji šokdami ir darė klaidelių, žiūrovai jiems buvo atlaidūs, nes vis tiek buvo vertinami jų geri norai ir pastangos. Pagaliau jie yra priaugę ansamblio jėga ir būsimieji tautinio meno reprezentantai. Gi vyresniųjų atliekami šokiai buvo be priekaištų — judesiai grakštūs ir darnūs. Tų šokių teko pamatyti net 20, iš kurių du — Audėjėlė ir Aštuonnytis — buvo atlikti palydint solistei S. Pautienienei.

Einant programai į pabaigą, prie scenos buvo iškviesti Šv. Kazimiero parapijos klebonas prel. J. Kučingis ir A. Bajalienė — ansamblio kūmai, duodant jam vardą (vardas nuo visų iki paskutinės minutės buvo slepiamas). Liudininkais buvo iššaukti kiti ansambliui nuspelnę asmenys: kompozitoriai B. Budriūnas ir G. Gudauskienė, poetas B. Brazdžionis ir rašytoja Alė Rūta (neatvyko), lituanistinių mokyklų inspektorius Ig. Medziukas, šeštadieninės mokyklos vedėjas V. Pažūra, Altos pirm. V. Čekanauskas, ansamblio narių tėvų atstovai B. Butkienė ir Bužėnas, LB atstovai — Vakarų apygardos pirm. V. Vidugiris, Los Angeles apyl. pirm. V. Šimoliūnas, Phoenix apylinkės atstovavęs A. Adomėnas, kuris įteikė šios apylinkės skirtą čekį apmokėti vieno ansamblio nario kelionei, vykstant į Europą, San Francisco apylinkės atstovavusi D. Janutienė, kuri su savo šokėjų grupe dalyvavo šioje šventėje.

Ansamblio seniūnai V. Bandziulis ir I. Bužėnaitė atnešė pridengtą ansamblio vardą, kurį atidengus, visi pamatė: SPINDULYS!

Pažymėtina, kad ši šventė buvo tartum įžanga jaunimo ansamblio didžiąjai išvykai į Europą liepos 17. Su dainų ir šokių programa numatoma aplankyti Angliją, Vokietiją, Italiją ir Prancūziją.

Linkim gero vėjo skrydžiui per Atlantą!

Ig. M.

LIETUVIŲ DIENA

Lietuvių diena, Šv. Kazimiero lietuvių parapijos šiemet surengta jau 24-ą kartą, birželio 18-19 į Šv. Kazimiero parapijos sales sutraukė daug lietuvių. Šiemet koncertas vyko du kartus — šeštadienio vakarą ir sekmadienio popietį. Abu koncertai sutraukė apie 700 klausytojų. Puikiai pasirodė solistė Gina Čapkauskienė iš Montrealio, akomponuojama Raimondos Apeikytės. Pianistė viena pati sklandžiai atliko skambiąją F. Liszt vengrų rapsodiją Nr. 2. Programoj dalyvavo ir komp. Br. Budriūno vadovaujamas vyrų kvartetas, kuriame dainuoja Dabšys, Jarašiūnas, Polikaitis ir Seliukas. Mokyklos klasės kambariuose vyko dail. VI. Žilias darbu paroda, kurią atidarė žurnalistas Juozas Kojelis. Sekmadienio lietuviškas mišias auklėjo klebonas prel. J. Kučingis, o pamokslą pasakė svečias iš New Yorko — prof. kun. Antanas Rubšys. Mišių metu giedojo pa-

Prel. J. Kučingis atidaro Los Angeles lietuvių Šv. Kazimiero parapijos 24-tąją Lietuvių dieną, kuri įvyko birželio 18-19. Nuotr. L. Kanto

Solistė Gina Čapkauskienė dainuoja Los Angeles lietuvių Šv. Kazimiero parapijos Lietuvių dieną. Nuotr. L. Kanto

rapijos choras, vadovaujamas komp. Br. Budriūno ir solistai Janina Čekanauskienė ir Rimtautas Dabšys.

Jaunimo ansamblio Spindulys liepos 17 išvyksta gastroliui į Europą. 10:30 val. mišiose ansamblio lietuviškų mišių metu giedos giesmės, kurias giedos ir Europos lietuviams. Po mišių parapijos salėje atsisveikinimo programa.

Lietuvių Dienų žurnalo metinė gegužinė ir laimėjimų traukimas šiemet įvyks rugsėjo 18 McCambridge Parke, Burbank, Calif. — L.Ž.K.

-o-

Sutvirtinimo sakramentą Šv. Kazimiero lietuvių parapijoje gegužės 8 suteikė vysk. J. Ward, Los Angeles arkivyskupijos generalinis vikaras. Tarp 100 kandidatų buvo ir 37 lietuviukai. Vyskupas savo pasitenkinimą tvarka ir liturginiu pasiruošimu išreiškė ne tik žodžiu, bet ir specialiu laišku. Gražiai įvertintas ir parapijos choras, giedojęs per iškilmes.

Dolores Varpucen, lietuvaite, prityrusi mokytoja, nuo ateinančių mokslo metų pradžios bus Šv. Kazimiero parapijos mokyklos vedėja, o taip pat talsins ir šeštadieninėje lituanistinėje mokykloje. Šv. Kazimiero seserys, išdirbusios parapijos mokykloje beveik 25-rius metus, vienuolyne tarybos iš Los Angeles yra atšauktos.

— Los Angeles, Calif., Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos skyriaus nauja valdyba taip pat pasiskirstė pareigomis: pirm. Feliksas Masaitis, vicepirm. Jonas Petronis, sekr. Inga Tumienė, išd. Ramūnas Bužėnas, valdybos narys Jonas Steikūnas.

— Albino Pocius, Australijos LB krašto valdybos pirmininko, ilgą laišką išspausdino The Herald laikraštis, leidžiamas pusės milijono tiražu. Straipsny iškeliamas sovietinis genocidas Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje ir reikalaujama pavergtiem kraštams laisvės.

IŠ VISUR

— JAV Antibolševikinių tautų blokas — ABN — Chicagoje rugsėjo 10-11 šaukia savo kongresą. Birželio 22 Chicagoje įvyko pirmas to kongreso rengimo komiteto posėdis ukrainiečių salėje. Aptarta kongreso programa. Dalyvavo ukrainiečių, vokiečių, rumunų, estų, lietuvių atstovai. Pirmininkavo ukrainietė U. Celevych. Lietuviam atstovavo kun. dr. J. Prunskis.

— JAV kongrese rodoma pailankumo Lietuvai. Kongresmanas S. Stratton (dem., N.Y.) savo kalboje pabrėžė, kad Belgrado konferencijos dienotvarkėje žymią vietą turi užimti Lietuvos, Latvijos, Estijos likimas. J.M. Hanley (dem., N.Y.) kėlė reikalą, kad vakarų pasaulis stengtųsi pašalinti prievartą Lietuvoje ir užtikrinti, kad būtų laikomasi žmogaus teisių.

— Leidinį "The Violations of Human Rights in Soviet Occupied Lithuania, Report for 1976" paruošė JAV LB krašto valdyba. Platinate jai talkino Kanados LB krašto valdyba, kuri leidinį išsiuntinėjo Kanados parlamento nariams ir svarbesnių dienraščių bendradarbiams. Leidiniu ypač susidomėjo Kanados užsienio reikalų ministerija ir paprašė atsiųsti papildomų egzempliorių ir ankstyvesnių metų leidinių.

— Solistė Dalia Zakaraite-Bach, atostogaudama Phoenixe, birželio 12 ukrainiečių salėje atliko lietuvių kompozitorių dainų koncertą. Jos malonus mezzosoprano balsas sužavėjo klausytojus. Solistei akomponavo jos vyras, muzikos profesorius dr. J. Bach.

— Toronto universitetą baigusiems birželio 7 buvo įteikti diplomai. Filosofijos daktaro diplomą gavusių tarpe buvo Gintautas Strumila, turėjęs chemijos inžinerijos bakalaurą ir magistrą laipsnius. Humanitarinių mokslų magistro diplomą gavo Irena Vaišnoraitė. Gamtos mokslų magistro diplomus gavo Linas Rimgaudas Kilius ir Algis Steve Vanagas.

— Vliko valdybos nariai: dr. K. Valiūnas, dr. B. Nemickas, J. Valaitis, B. Bieliukas ir A. Vedeckas birželio 19 apžvelgė šios kadencijos valdybos praeitį darbą ir sutiktas klūtis, apsvartė Lietuvos laisvinimo darbo problemas, pasikeitė nuomonėmis, kas darytina lietuvių žmogaus teisių gynimo srity.

— B. Bieliukas ir A. Sabalis, Vliko valdybos nariai, birželio 22, dalyvaudant Vlike vasarą dirbančiam R. Janulevičiūtei, aptarė politinės srities Vliko ir lietuvių jaunimo bendradarbiavimo problemas, išsivijo jaunimo šios vasaros veiklą stovyklose ir kt.

— Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos naujoji valdyba pareigomis pasiskirstė taip: pirm. inž. Antanas Mažeika, I vicepirm. Bronius Dūda, II vicepirm. inž. Vytautas Čekanauskas, sekr. Edvinas Balceris, išd. Alfonsas Tumas. Sąjungos pirmininko adresas: 13055 Mindanao Way No. 3, Marina del Rey, Calif. 90291. Tel. 213 821-8681.

— Putnam, Conn., Lietuvių Bendruomenės apylinkė birželio išvežimus šiemet nutarė minėti originaliu būdu — atvirame ore einamais Kryžiaus Keliais ir mišiomis seselių koplyčioje. Apie tai minėjo ir vietos amerikiečių laikraštis Norwich Bulletin birželio 13.

— Jungtinis Baltų Komitetas Washingtono parašė prez. Carteriui laišką, prašydamas šiemet stipriau pasisakyti Pavergtų Tautų savaitės proga.

— Lawrence, Mass., birželio 10 Šv. Pranciškaus bažnyčioje buvo diplomų įteikimas mokiniams, baigusiem parapijos mokyklos 8 skyrius. Mokyklą baigė 20 mokinių. Aštunto skyriaus mokytoja buvo sesuo Martyna, mokyklos vedėja.

1977 KELIONĖS Į LIETUVĄ

VIEŠOS SAVAITĖS KELIONĖS Į LIETUVĄ: 1 naktis Maskvoj, 6 dienos ir 5 naktys Vilniuj su dienos ekskursija į Kauną, 1 naktis Maskvoj.

Rugsėjo 18-26 — \$858, spalio 9-17 — \$826

Kelionės kainon įeina kelionė iš Bostono, New Yorko arba Montrealio PAN American World Airways ar kitom IATA priemonėm. Dėl informacijų kreiptis:

ALGIRDAS MITKUS
BALTIC TOURS
8 WHITE OAK ROAD
NEWTON, MASS. 02168

TELEF. (617) 969-1190
arba
1-800-223-7420
(prašyti kalbėtis su "Pat")

Kiekvienai kelionei yra ribotas keleivių skaičius. Patartina rezervuoti sau vietą kiek galint anksčiau.

Sunny Hills, Fla., prie kun. Antano Račkausko namo pamatų matome kaimyną K. Aleksandravičių (d.), kurio namas matomas fone. Kiti iš d. G. Beleckienė, kun. V. Dabušis, B. Čepukas. Kiti skridimai apžūrėti Sunny Hills bus liepos 16-18, rugpjūčio 26-28, o didesnio masto skridimas bus spalio 8-10. Norį gauti platesnių informacijų gali kreiptis į komiteto narius arba skambinti New York'e Vyta. Beleckui 382-6440, New Jersey Jonui Zubavičiui 201 381-3198.

AMERIKOJ GALIMA RASTI IR NAUJŲ AMERIKŲ

JONAS ZUBAVIČIUS

Eilė Darbininko ir Draugo numerį esu rašęs apie šiaurės vakarų Floridą ir Sunny Hills vietovę. Šis mano žinių pasidalinimas su skaitytojais kai kuriems tautiečiams nepatiko. Jie per spaudą ėmėsi atakuoti ne davinius, bet straipsniuose pateiktą mintį, iškraipydami faktus ir sugalvodami naujus, negirdėtus.

-o-

Visų pirma apie faktus negalima kalbėti žodžiais "maždaug" ar "panašiai". Apie juos reikia sakyti arba taip, arba ne. Antras dalykas — tai nesąmoningas ir neatsakingas atstumų ir krypčių maišymas.

Sunny Hills yra aukščiausioj Floridos valstijos daly. Jos kalvotas žemės paviršius siekia iki 350 pėdų.

Leiskit man štai ką paminėti. Aš būčiau visiškai neteisingas, mėgindamas savo gimtąjį Žemaitijos kampelį Platelius lyginti su viso Platelio valsčiaus gamta, oru ir žemės derlingumu. Taip, Plateliai savo ežerais, miškais ir kalneliais yra graži gy-

venvietė, bet tai nereiškia, kad visas valsčius toks būtų, ir tai tik kalbam apie 15 mylių skersinį valsčiaus nuotolį. Pagaliau aš nedrįsčiau, pasinaudodamas tik vieno ūkininko sodyba, aprašyti visą kaimą. Tuo tarpu mano oponentui 100 mylių nuotolis (kaip nuo Klaipėdos iki Aukštaitijos), lyg kaimyninis ūkis, yra panaudojamas gamtai ir oro daviniam aprašyti.

Floridos metinės temperatūros vidurkis yra 72.9 pietuose ir 68.9 šiaurinėj daly. Vyraujančių oro masė bet koku metu nesuskirsto Floridos į gabalus. Jei šiaurinis ar vakarinis vėjas šiandien pučia šiaurėj, tai jis rytoj atsiras vidurinėj ar pietinėj Floridoj. Taip pat ir jo šiurkštumas netaikomas atskirom Floridos dalim. Viena yra aišku: įsiveržęs į šį kraštą šaltas oras, padedant džiūtinėi srovei, padaro daug didesnę žalą vidurinei ir pietinei Floridai, negu tai jaučiama šiaurinėj. Šalto oro metiniai daviniai: 20 šiaurėj, 30 vidurinėj daly, 35 pietuose. Bendrai, temperatūros svyravimas tarp pietinės ir šiaurinės

Floridos dalies nepašoka 13 laipsnių. Tas skirtumas atitenka šiaurės Floridos žemesnei metinei temperatūrai.

Pilniau kalbant apie orą, reikia paminėti, kad Amerika savo oro kaip ir neturi. Jis yra importuojamas iš šiaurės ir pietų pusiaujo. Šis į dvi priešingas kryptis bekeliaujas oras sutinka pakelėse daug įvairių kliūčių, jų tarpe kalnus, slėnius, jūras, ežerus, upes, dykumas ir t.t. Svarbiausia, kad mūsų miela žemelė sukasi. Tokiu būdu oro kelionė tiesia linija pasidaro neįmanoma. Šios kliūtys ir suformuoja skirtingus oro masių spaudimus. Prie to viso prisidėjus džoto srovės reikalas smarkiai suka galvas tų, kurie mėgina vietovei pranašauti ateinančios dienos orą. Kaip žinom, tie pranašavimai nėra labai sėkmingi. Šie daviniai parodo, kad oro masės yra kontroliuojamos jose atsiradusių skirtingų spaudimų, o šiluminė įtaka yra tik dalinė.

Kalbant apie Golfo srovės įtaką Floridos žemyno pakraščiam, dar kartą noriu pabrėžti, kad ši srovė nei Floridos, nei kitiem šiaurės Amerikos pakraščiam jokios reikšmingesnės įtakos neturi. Ji turi labai didelę įtaką ne žemynui, bet augmenijai ir gyvūnijai jūroj.

-o-

Nėra paslaptis, kad vanduo ilgiau palaiko vienodą temperatūrą, tuo tarpu žemė greičiau atšąla ir greičiau sušyla. Dienos metu sušilusi žemė savo spinduliais sušildo ir jos paviršiu esantį orą, kuris plečiasi, jo spaudimas mažėja ir jo vietą užima šaltesnis, sunkesnis oras. Tai vyksta ne tik Floridoj, Palm Beach, bet ir visuose pajūriuose, paežerėse, kalnuotose vietovėse ir net mūsų pačių kiemuose. Po medžiais visiškai kita savijauta yra vien tik dėl to, kad oras, ten judėdamas, pajėgia pajungti didesnį kiekį bespinduliuojamos mūsų kūno atliekamos energijos.

Bet čia viskas tuo nesibaigia, yra ir nepageidaujamoji šito oro judėjimo pusė. Atsiradus dideliu temperatūros skirtumui tarp žemyno ir vandenyno, ši oro srovė pasidaro lyg pompa, pumpuojanti iš jūros drėgną ir kartu neišbaigiamą orą į žemyną, kuris jį šildo ir padeda kelti viršun, o viršuj jis atšąla, pradedamas mūryti didelius rūšių debes, kurie savo keliu sudaro sąlygas elektrinei audrai,

žaibam, perkūnijai ir lietuvi.

Šitas lietingumo sezonas pietinėj Floridoj, ne šiaurinėj, tęsiasi nuo gegužės mėn. pradžios iki lapkričio pradžios. Tada Floridos pakraščio pavadinimas Gold Coast, panaudotas prekybiniais sumetimais, pasidaro ne toks jau blizgantis, o biznis, nežiūrint atostogų meto, visiškai nukrinta, tuo tarpu šiaurės vakarų Floridoj biznis padvigubėja, viešbučių kainos pakyla, ir žmonės per visą dieną, ne tik vakarais, gali džiaugtis gamta, paplūdimiais, nejudami sunkiai slegiančio pietų Floridos oro.

Tai faktai, kuriems nereikalingi jokie archyvai, oro pranešėjai ar spėjiojimai. Jie aiškiai nusakoma, kur vasara žmogui yra priimtinesnė. Sunny Hills vietovėj karščiausias metų laikas yra ne liepos ar rugpjūčio mėnesiai, bet rugsėjis.

Mano oponentas mėgina 70-75% drėgmę pavaizduoti kaip kokią šiaurės vakarų Floridos pabaisą. Gi iš tikrųjų tokia drėgmė yra žmogui bet kur pati sveikiausia, dar labiau ten, kur žemės paviršius dengtas baltu smėliu.

(Bus daugiau)

DARBININKUI PAREMTI AUKOJO

Darbininko skaitytojai, prisijusdami prenumeratos mokestį, prisidėję aukomis už kalendorių, įvairius patarnavimus ar šiaip spaudą parėmę:

25 dol. — H. C. Momtaz, Montclair, N.J.

Po 13 dol. — A. Reventas, Fort Worth, TX, kun. P.I. Jaraška, Philadelphia, Pa.

Po 10 dol. — H. Zitikas, Maspeth, N.Y., P.A. Budrūnas, Sarasota, Fla., Sr. Angela Marie K., Latham, N.Y.

Po 8 dol. — V. Kolyčius, Pittsburgh, Pa., A. Šaulys, Shoreham, N.Y., E. Remeza, Hollis, N.Y., E. Csernyik, Tallamag, OH, J. Shukis, Flushing, N.Y., L. Vaitkevičius, Woodside, N.Y., U. Kraus, Woodhaven, N.Y., R. Rajus, Flushing, N.Y., A. Kepalas, Rosedale, N.Y., J. Balnionis, Detroit, Mich., M. Vilkas, Richmond Hill, N.Y., E. Prekeris, Staten Island, N.Y., Kl. Jurgėla, St. Petersburg Beach, Fla., K. Dulys, Crownsville, MD, B. Strikaitis, Rochester, N.Y., I. Girdzevičius, Sault Ste. Marie, Ont., Canada.

6 dol. — H. Petniūnas, Richmond Hill, N.Y.

Po 5 dol. — K. Kaminskas, Ansonia, Conn., A.M. Traun,

PURE PENNSYLVANIA HONEY

One gallon (12 lbs) our finest quality \$9.95 freight prepaid. Florida Orange blossom honey \$9.95 per gallon. Money Back Guarantee. Please send check or M.O. to: DRAPER'S SUPER BEE RD-1, Box 97 Millerton, Penna. 16936 717/537-2381

PRICE RITE BOAT & CAMPER SALES

Sales Service Supplies Youngsville, N.Y. (914) 292-5943 Trailer & Motor home rentals 200 new & used units in stock COACHMAN, MALLARD ELKHART TRAVELER, PICK-UP CAMPER & TRUCK CAPS ALSO SERVICE CENTER FOR NORCOLD DOMETRIC, DUOTHERM, HYDROFLAME KNOWN FOR SERVICE OPEN 7 DAYS

ROSCOE CAMPSITE

On The Beaverkill Excellent Fishing New Recreation Hall Service Hook-ups Playground Old Rte. 17 West Roscoe, N.Y. FOR INFORMATION, CALL (607) 498-5284

LAYTON TRAVEL TRAILERS Immediate Delivery! Guaranteed Lowest Prices! Parts & Accessories Open 7 Days a Week Cedar Ridge Campgrounds Rte 521 River Road, Montague, N.J. (201) 293-3512

Newtown Square, Pa., A. Varinas, Flushing, N.Y., B. Baroniūnas, New Hyde Park, N.Y., O. Steponis, Great Neck, N.Y.

Po 4 dol. — L. Jocy, Winisquam, N.H., P.V. Bilėnas, Pomona, N.Y.

Po 3 dol. — B. J. Juodis, Germantown, N.Y., V. Mažeika, Chicago, Ill., A. Padvelskis, Somerville, N.J., R. Edelman, Philadelphia, Pa., L. Baltrušaitis, Chicago, Ill., R. Jurkūnas, Lomita, Calif., A. Lauraitis, Maspeth, N.Y., A.K. Gruzdis, St. Petersburg Beach, Fla., J. Žemaitaitis, Los Angeles, CA., J. Kundrotas, Bayside, N.Y., V. Adomaitis, Jamestown, ND, K. Kubaitis, Rahway, N.J., J. Šlepety, Jackson Heights, N.Y., S. Ralys, Amsterdam, N.Y., M. Bichnevičius, Dorchester, Mass., A. Činikas, Massapequa Park, N.Y., M. Vilkišius, Methuen, Mass., C. Sodaitis, Woodside, N.Y., E. Sakas, Buffalo, N.Y., S. Bobelis, Plainview, N.Y., J. Keraminas, Commack, N.Y., M. Patrick, Milltown, N.J., J. Tiškus, Brooklyn, N.Y., St. Griezė, Dorchester, Mass., P. Sakas, Glendale, N.Y., S. Levanas, Waterbury, Conn., V. Žilinskas, Pittsburgh, Pa., D. Averka-Recka, Dorchester, Mass., A. Kamantauskas, So. Boston, Mass., dr. A. Smulkštys, Bibbstown, N.J., P. Bielskus, Broward, Fla., J. Vaštūnas, Woodhaven, N.Y., K. Mitinas, Fremont Center, N.Y.

Po 2 dol. — A. Mantautas, Worcester, Mass., J. J. Sakaitis, Worcester, Mass., K. Buragas, Richmond Hill, N.Y., M. Simkus, Baltimore, MD, E. Skobeika, Richmond Hill, N.Y., V. Povilauskas, Long Island City, N.Y., A. Juodka, Chicago, Ill., M. Valaitis, Eastlake, Ohio, S. Džekčiorius, Amsterdam, N.Y., V. Palunas, Akron, Ohio, M. Vaitkeūnas, Woodhaven, N.Y., J. Arnas, Fair Lawn, N.J., Z. L. Sprindžiūnas, St. Petersburg Beach, Fla., A. Pash, Flushing, N.Y., dr. H. Lukaševičius, Gulfport, Fla.

Po 1 dol. — E. Tamašauskienė, Brooklyn, N.Y., N. Baltulionis, Jamaica, N.Y., E.S. Child, W. Hartford, Conn., M. Žymantas, Los Angeles, Calif., E. Raudys, Linden, N.J., kun. A. Kacevičius, Westerly, R.I., A. Sparkevičius, Philadelphia, Pa., I. Janavičius, Cleveland, Ohio, J. Šileikis, Woodhaven, N.Y.

50 c. — H. Januškevičius, Yonkers, N.Y.

Visiem aukotojam nuoširdžiai dėkoja Darbininko administracija.

J & H AIR CONDITIONING SERVICE

NEW AND USED AIR CONDITIONERS SALES AND SERVICE AND REPAIRS CALL 435-0120

PHILA. S.W. Semi-pvt. accommodations in home like atmosphere, 3 home cooked meals daily, maid svc. Dr. on call. 215 471-3459 215 492-9414 Mrs. Harris.

NESTLED AMONG TALL TREES

In the heart of Lancaster County Amish Land. Efficiency Cottages, Sleeps 6, kitchenette, air-cond., color TV, fireplaces, pool. 5 acre lake, fishing, boating and tennis.

STRASBURG REDWOOD LODGES Rt. 1. Rons, Pa. 17572. Telephone 717 687-6792 (4 mi. S. of Strasburg on Rte. 896)

TRY ME! SHEFKET OMERKOV-PIPE & SEWER CLEANER

10 yrs experience in apartments & houses. All stoppages, tree roots fully cleaned. Stoppages & backups during rain corrected. Broken sewers exact measurements, or fully cleaned. Also Handyman & General Repairs. Find me in the Yellow Pages in Queens & Brooklyn. Tel.: (212) 523-6036 24 Hr. Service.

HAVING PROBLEMS WITH YOUR ROOF?

Call Rudolph for Quick and Reliable Service. Call 469-3432

PORT PLANT FARM

SPECIALIZING IN TROPICAL PLANTS BEAUTIFUL HANGING BASKETS HOUSE PLANTS WHOLESALE & RETAIL PLANT SUPPLIES BOOKS SERVING SOUTH JERSEY PHILA. & WILM. 609 327-3166 DELSEA DR. PORT ELIZ

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B. S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
TELEF. 296-4130

BURGER INN — RESTAURANT

OPEN 7 DAYS A WEEK
545 BAYWAY AVENUE
ELIZABETH, N.J.
PHONE (201) 353-0085

L & C MOVERS

1 PIECE OR WHOLE HOUSE, REASONABLE, RELIABLE & EXPD. FLAT RATE 24 HR SERVICE. (516) 489-7698

EXP. OPERATORS

Single Needle and Merrow
Good Salary — Steady Work
106 Clinton St. Hoboken, N.J.
201 659-0778

MOVING

AT LOW LOW RATES
FULLY INSURED
LOCAL & LONG DISTANCE
24 HOUR SERVICE
CALL 201 673-9147

ART STONE AND MEMORIAL COMPANY

ROCK OF AGES MONUMENTS OPEN 7 DAYS A WEEK SUNDAY BY APPOINTMENT CALL 516 269-6840 KINGS PARK, L.I. 35 MEADOW ROAD W. MR. PETER MARMORATO

MARIO'S PINE LODGE

BOX 13 PURLING, N.Y. 12470
(518) 622-9564
Friendly Informal Resort. Outstanding Italian American Cuisine. Bar. Swimming Pool, Bocci, Shuffle Board etc. Home away from Home. Open All Year.

SILVER AIR CONDITIONED CADILLACS — LIMOUSINES

WEDDINGS, CONFIRMATIONS, THEATRE, PROMS, AIRPORTS AND RESORT AREAS ANYWHERE — ANYTIME LOW CASH RATES CALL 424-7041 OR 932-8001

TAS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE

FOR DOMESTIC AND INTERNATIONAL TRAVEL & PACKAGE TOURS TO INDIA AND THE ORIENT
316 MAIN STREET, EAST RUTHERFORD, N.J. 07073
(201) 935-4240 (201) 935-4241 CABLE "TAS"

TED MC CALL

1180 E. 221 STREET BRONX
TV. REPAIR EXPERT SERVICE HOUSE CALLS ONLY DAY OR EVES. STEREO & HI FI ALSO CALL 653-2556

MARIO'S AUTO INSPECTION SERVICE

MARIO DE SANTIS PROP. COMPLETE BRAKE REPAIRS FRONT END WORK ELECTRICAL WORK TUNE UPS OUR SPECIALTY AUTO REPAIRS SKILLED MECHANICS SHELL BAY ROAD MAYVILLE OFF EXIT OF STATE INSPECTORS PHONE 609 465-5607 CAPEMAY COURT HOUSE.

CARUSO LUMBERAMA INC.

835 MAIN ST. NEW ROCHELLE
CALL 914 633-6235 OR 914 636-9107
251 MC LEAN AVE. (AT INTERVAL PLACE) YONKERS. LUMBER CUT TO SIZE CASH AND CARRY FOR HOMEOWNERS.

MOVING AND STORAGE

ALL FURNITURE BOUGHT & SOLD GARAGE, BASEMENT ATTIC PICK UP B. CARNEY FURNITURE STORE 61 E 125 ST. N.Y. 722-1049.

SENIOR CITIZENS

Newly opened small hotel in Ocean Grove. Three delicious home cooked meals. Laundry and clean linens provided. Walking distance to everything. A safe haven of the Jersey shore. Be part of a happy family.
201 531-6345

SPRING CLOSE HOUSE RESTAURANT

ON MONTAUK HWY. OPEN 7 DAYS A WEEK BRING THE FAMILY FOR SUNDAY DINNER EAST HAMPTON AREA
TELE: 516 324-0233

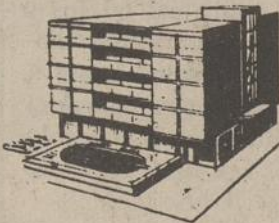
FOUR SEASONS WINDOW CORP.

2 PELHAM ROAD NEW ROCHELLE, N.Y. 25 YEARS OF EXPERIENCE NO JOB TOO BIG OR TOO SMALL FOR FAST PROMPT SERVICE CALL (914) 636-5400

GOING ON VACATION?

Galaxie MOTEL

- Swimming Pool
- Air Conditioned
- Color Television
- Kitchenettes
- Free Coffee
- Free Parking

Iowa & Pacific Avenues
Atlantic City, New Jersey 08401
For Reservations Call (609) 345-6102

MOST POPULAR PLACE IN TOWN

TIFFANY DINER RESTAURANT

FAMOUS SALAD BAR ... STEAKS
CHOPS - SEAFOOD

245 RT. 18 E. BRUNSWICK, N. J. 08816
TEL. (201) 257-1777

YOUR HOST
PETER K. LAMEROS

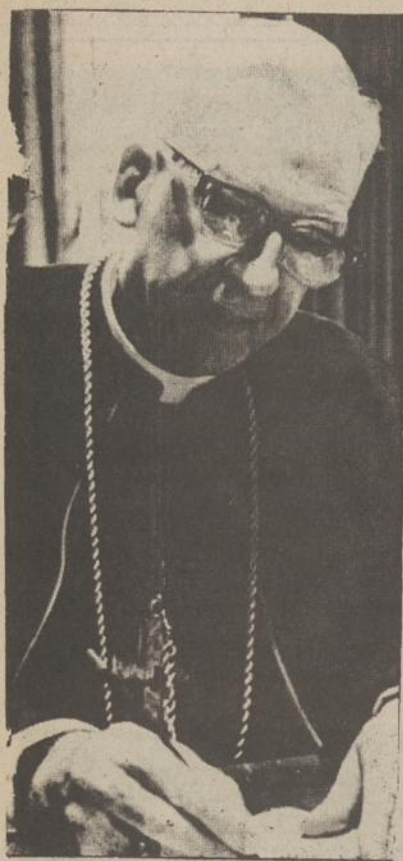
ALL BAKING DONE
ON PREMISES

ŠACHMATAI

Veda Kazys Merkis

Latvių Šacha Pasaule žurnalas (Marts 1977) atžymėjo nemažą straipsniu bostonišio Kazio Merkio iškopimą į pirmąją vietą Amerikos Postal Chess Ratings sąrašė, kuris apima apie 3000 vardu, paskelbtų Amerikos šachmatų žurnalo CHESS REVIEW, Febr. 1975. I. K. Merkis 1902, 9-10 v.v. J. Stokus 1768, Ignas Žalys 1766. Sąrašė įvardinti taipogi latviai dr. V. Berzarinš 1708, A. Klavinš 1598.

Chess Life May laidoje paskelbė National Chess Ratings sąrašus. Meisteriai Tautvaišas 2248, P. Vaitonis 2207; ekspertai K. Jakštas 2185, A. Zujus 2085, K. Škema 2086. "A" kl. K. Merkis 1985, A. Nasvytis 1942, Winikaitis 1922, A. Keturakis 1900, Anskolis 1850, Naginionis 1850, P. Kontautas 1800.

Patersono vyskupas Lawrence B. Casey, D.D.

PATERSON, N.J. Netekom lietuvių draugo vyskupo

Birželio 15 vėžio ligos pakirstas mirė Patersono vyskupas ordinaras Lawrence B. Casey, D.D.

Velionis buvo gimęs 1905 rugsėjo 6 Rochester, N.Y. 1953 konsekruotas vyskupu ir paskirtas Rochesterio vyskupijos vyskupo augziliaru.

Vatikano II susirinkimo pasukutinėj sesijoje 1965 nuo širdies smūgio Romoj mirė Patersono vyskupas James J. Navah. 1966 Šv. Tėvas Paulius VI Patersono vyskupu ordinaru paskyrė vysk. Lawrence B. Casey. Penktasis Patersono vyskupas L.B. Casey pareigas perėmė ingresu Šv. Jono Katedroj 1966 gegužės 12. Patersono vyskupija įsteigta 1938. Vysk. L.B. Casey vyskupiją valdė vienuolika metų, ilgiausiai nei bet kuris iš keturių jo pirmtakų.

Prieš beveik dvejus metus velionui buvo padaryta vėžio operacija Rochesterio ligoninėje. Po operacijos vysk. Casey jautėsi gerai, rūpestingai ir energingai valdė vyskupiją. Gegužės 1 aplankė ligoninėje gulintį Šv. Kazimiero lietuvių parapijos kleboną kun. V. Dabušį, o už savaitės dar laišku pasiteiravo apie sveikatą. Velionis vyskupas Casey buvo didelis lietuvių draugas, gerai suprato etninių parapijų padėtį ir rūpesčius. Ypatingą dėmesį visuomet rodė Šv. Kazimiero lietuvių parapijos klebonui kun. V. Dabušiui.

Gegužės vidury pajuto sveikatos silpnėjimą. Daktarai konstatavo nepagydomą plaučių vėžį. Tuomet vyskupas parašė Šv. Tėvui atsisakymo prašymą, kuris buvo patenkintas, ir birželio 14 per apaštališkąjį administratorių arkiv. Jean Jadot pranešė Patersono vyskupijos ordinarui. Tą pat dieną vyskupijos patarėjai susirinko posėdžiui ir laikinu vyskupijos valdytoju-administratorium išrinko

KAIP PARDUOTI IR PASILAIKYTI NAMĄ?

(atkelta iš 5 psl.)

Todėl šiuo rašiniu noriu atkreipti skaitytojų dėmesį, kad iš tikrųjų nėra labai gudur turėti tą namelį be paskolų ir jame patogiai gyventi. Užėjus vienai ar kitai krizei, jau dažnai yra per vėlu jį parduoti, kadangi daugelis tai nori daryti. Parduodant prieš krizę ir nežinant, ar ji bus, ar ne, taip pat reikia didelės laimės: naujas pirkiny gali būti geresnis, bet gali būti ir blogesnis. Tačiau, nesant verčiančių priežasčių pardavimui, savo namą galima refinansuoti. Kol savininkas turi geras pajamas iš darbo, pensijos ar iš kitų fondų, bankai mielai duoda ilgameis paskolas arba "mortgičius". Jiem tai yra mieliausia investavimo forma, ypač taupymo bankam. Čia savininkas už 8 1/2% gauna didelę sumą pinigų, sakykim, \$50,000. Prieš savaitę jis turėjo keletą tūkstančių banke ir namelį. Perfinansavęs savo namą, štai jis turi \$50,000 banke, taip pat ir namą. Žodžiu, pasiskolino. Procentai gąsdina mus labiau negu vidutinį pasaulio žmogų. Žvelgdamas į ateitį ir matydamas pinigų menkėjimą, kuris vadinasi infliacija, nematau, kad 8 1/2 ar panašias palūkanas būtų žalinga mokėti už tą kapitalą, kuris šiuo atveju gaunamas.

Ką su tuo kapitalu daryti, kad jis būtų pateisintas. Yra gal tūkstantis ir vienas būdas jam padengti. Tačiau aš priminsiu tik vieną būdą — savąjį. Sakykim, šią sumą savininkas investuoja į "bonds" — paskolų lankštus arba į kitas vertybes, dabar Lito administruojamas. Šis investavimas neša 10% per metus. Taigi už pinigą, kuris lig šiol gulėjo paslėptas "namo sienose", savininkas jau uždirba netto 1 1/2% skirtumas tarp mokesčio bankui ir pajamų už investiciją. Dar didesnė šio ėjimo reikšmė yra ta, kad savininkas fortifikuoja poziciją bet kokio namo vertės kritimo atveju tame rajone. Jei bankas turi \$50,000 paskolą (mortgage) jūsų namui ir jei vertė kris, tai jūs jau pinigą turit atsiėmęs. Neklausykite patarėjų, kurie sako, kad, pasirašę "mortgičių", jūs turit atsakomybę didesnę, negu namo vertė. Per savo 20 metų praktiką, kur durys beveik neužsidaro, nė kartą nesu turėjęs kazuso, kur bankas būtų pasirinkęs eiti prieš pasirašiusį (signatory), o ne perimtų namo nuosavybę. Taigi tikėkit manim, kad, paėmę naują

vyskupijos kanclerį Msgr. Frank Rodimer, J.C.D. Taip velionis vysk. Casey, rūpestingai tvarkęs vienuolika metų vyskupiją, ir šį paskutinį pasitraukimo veiksmą atliko laiku, kad vyskupija ne liktų be valdytojo. Sekantį rytą mirė.

K.V.D.

"mortgičių", jūs jau esat sustiprinę savo poziciją namo vertės kritimo atveju.

Antra skatinanti priežastis yra ta, kad savininkas, turėdamas didelį "mortgičių", yra geresnėje pozicijoje parduoti savo namą. Jei rinka yra labai gera, bankas refinansuos esamą "mortgičių". Jei rinka yra bloga, pardavėjas gali parduoti, perleisdamas "mortgičių" ir paimdamas skirtumą grynais pinigais arba išduodamas antrinius popierius (second mortgage). Parduodant geram žmogui ir gaunant nemažą įmokėjimą, antrinis "mortgičius" dažniausiai yra labai saugus. Gi lig tol, kol namą reikia parduoti, jūs jau turit savo kontrolę kapitalą ir padarot su juo pelną.

Lito organizacijos rėmuose galima rasti keletą būdų investacijai. Dabar išleisti "debenture bonds", pagrįsti visu bendrovės kontroliuojamu turtu, yra gan saugūs būdas pasipriešinti infliacijos vėjui. Tie, kurie nori investuoti didesnes sumas, gali sustiprinti paskolos lankštus, paimdami užstatą Lito organizacijos turimų vertybės popierių pavidalu. Organizacija, išlaikiusi visus ekonominių bangavimų egzaminus ir mokejus bei mokanti nuolat dividendus net savo akcininkam, be

abejo, turi legalią pareigą be jokių išimčių mokėti savo paskolos lankštus. Ji tai ir daro.

Taip konsolidavę savo poziciją, jūs turit namą ir pelnot jį refinansuodami. Kas mėnesį atėjus dividendų čekiam, jums lieka tam tikra dalis kapitalo džiaugtis gyvenimu. Rizikos mažai, arba jos visai nėra, nes investacija yra pagrįsta milijonais kitų vertybių. Iš antros pusės, rizika yra didesnė namą laikant, kadangi nuo Pacifiko pakrančių per Chicagos Marquette Parką lig Atlanto pakrančių apylinkės viena po kitos susvyruoja, ir namų vertė, kuri raminaučiai guodžia savininką, pradeda tirpti, lyg sniegas pavasarį. Sakyčiau, tokios pozicijos neapsaugoti yra rizikinga. Reikalingas neatidėliotinas atidumas.

Taigi, kaip matot iš čia išdėstytų minčių, namą galima turėti, bet tuo pačiu laiku jo šiandieninę vertę galima naudoti: valgyti, su juo keliauti, jį dalinti vaikui ir dar vis laikiyti.

Gal būt, šitas straipsnis neturi žurnalistinių gražbylysių, bet jis nuosirdžiai nori atkreipti visų skaitytojų dėmesį į paprastą, aiškią, bet labai svarbų dalyką.

Per daug metų konsultacijos esu matęs daug gerų sprendimų, pasisekimų ir taip pat daug daromų klaidų. Pirmu atveju dažnai šypsnytis dengia žmogaus veidą; žmogus pasidaro ir jaunesnis, ir geresnis, ir gražesnis. Antru atveju, kada savininkas mato savo turtelį tirpstant,

nukenčia ir jo asmenybė. Vienas nori kaltinti kitą, kitas nori pasislėpti, ir taip iš žmogaus pasilieka tik pusė.

Taigi kalbėti apie ūkiškus dalykus nėra materialistiška. Sakyčiau, yra idealu, kad medžiaga, lyg ta vėją, galima pajungti saviem tikslam, saviem keliam.

Labai būtų džiugu, jei skaitytojai man tiesiogiai pareikštų savo nuomonę apie čia pateiktas mintis. Iš to turėčiau gaires, į kur mūsų interesai veda, ir galėčiau kartkarčiais paliesti šias sritis spaudoje.

Vytautas Vebeliūnas
86-01 114 Street
Richmond Hill, N.Y. 11418

J. Prūsaitis — diakonas

Brockton, Mass.

Birželio 12, Dievo Kūno ir Kraujo šventė, Šv. Kazimiero lietuvių parapijos bažnyčioje iškilmingas mišias aukėjo klebonas kun. Petras Šakals, asistuojant kun. A. Jurgelaičiui, OP, ir kun. J. Naudžiūnui. Pamokslą pasakė kun. A. Jurgelaitis, OP. Evangelijų procesijos metu choras giedojo tradicinę giesmę "Garbė ir šlovė".

3 val. po pietų vyko Jono Petro Prūsaičio šventimai į diakonus. J.P. Prūsaitis, užaugęs Šv. Kazimiero parapijoje Brocktone, yra Lietuvių Kolegijos Romoje auklėtinis.

Vargonų muzikai gaudžiant, jaunasis klierikas sutiktas prie bažnyčios durų. Vedant jį prie altoriaus, ceremonijose dalyvavo ne tik vysk. A. Deksnys, bet ir klebonas kun. P. Šakals, tėv. A. Jurgelaitis, OP, vikaras J. Naudžiūnas, prel. V. Balčiūnas, rytinio pakraščio lietuvių parapijų klebonai — kun. A. Abračinskas, kun. A. Miciūnas, MIC, kun. V. Martinkus, kun. J. Steponavičius, kun. V. Valkavičius. Procesijos dalyvavo ir mišiom patarnaujančių 30 berniukų.

Šventimų proga koncelebracinės mišias aukėjo vysk. A. Deksnys su dešimčia kunigų. Pamokslą anglų ir lietuvių kalbomis pasakė vysk. A. Deksnys. Jis iškėlė jaunuolio Jono kilnius idealus, jo širdy įžiebtą pašaukimo kibirkstėlę.

Mišių metu įspūdingai giedojo parapijos choras, vadovaujamas komp. J. Gaidelio, ir solistas B. Povilavičius. Po šventimų, mišių pabaigoje choras ypatingai pakiliai sugiedojo "Apsaugok, Aukščiausias".

Bažnyčioje pasibaigus iškilmėm, klebonas visus pakvietė į parapijos salę vaišėm ir pabendravimui. Puotai vadovavo parapietis Antanas Grein. Mišiom tarnaujančių 30 berniukų choras gražiai pagiedojo sveikinimo giesmę angliškai. Chorą paren-

BOSTONO ŽINIOS

Autobusas į tradicinę lietuvių susitikimo šventę — pikniką N. Pr. Marijos sodyboje Putnam, Conn., išvažiuoja liepos 24, sekmadienį, nuo South Bostono Lietuvių Piliečių Dr-jos namo 8:30 val. ryto, o iš pikniko grįš 7 val. vak. Autobusas švarus, vėsinamas ir puikiai įrengtas keleivių patogumui. Kelionė ten ir atgal 6 dol. Vietas iš anksto užsisakyti pas S. Griganavičių, tel. 268-5351 arba klubo bare tel. 268-9058. Vietų skaičius ribotas.

gė dirigentė Marytė Crowley ir Konstancija Barauskaitė-Grein. Parapijos choras padainavo: Kur giria žaliuoja — J. Gudavičiaus, Zolėlė žydėjo — St. Šimkaus, Pasėjau dobilą — J. Gaidelio. Vysk. A. Deksnui choras padovanojo neseniai išleistą savo plokštelę Laša laiko lašai.

Po kun. klebono invocacijos išklausyta sveikinimo kalbų, o taip pat naujam diakonui sugiedota Ilgiausių metų. Kun. Juozo Naudžiūno pasiūlymu pasveikinti visi Antanai.

Diakonas Jonas gražiai padėjo Dievui už pašaukimo malonę, vysk. A. Deksnui, savo tėvui (motina jau mirus), broliam, kun. klebonui P. Šakaliui, giminiams, vaišių rengėjams, choristam, svečiam, dalyviams.

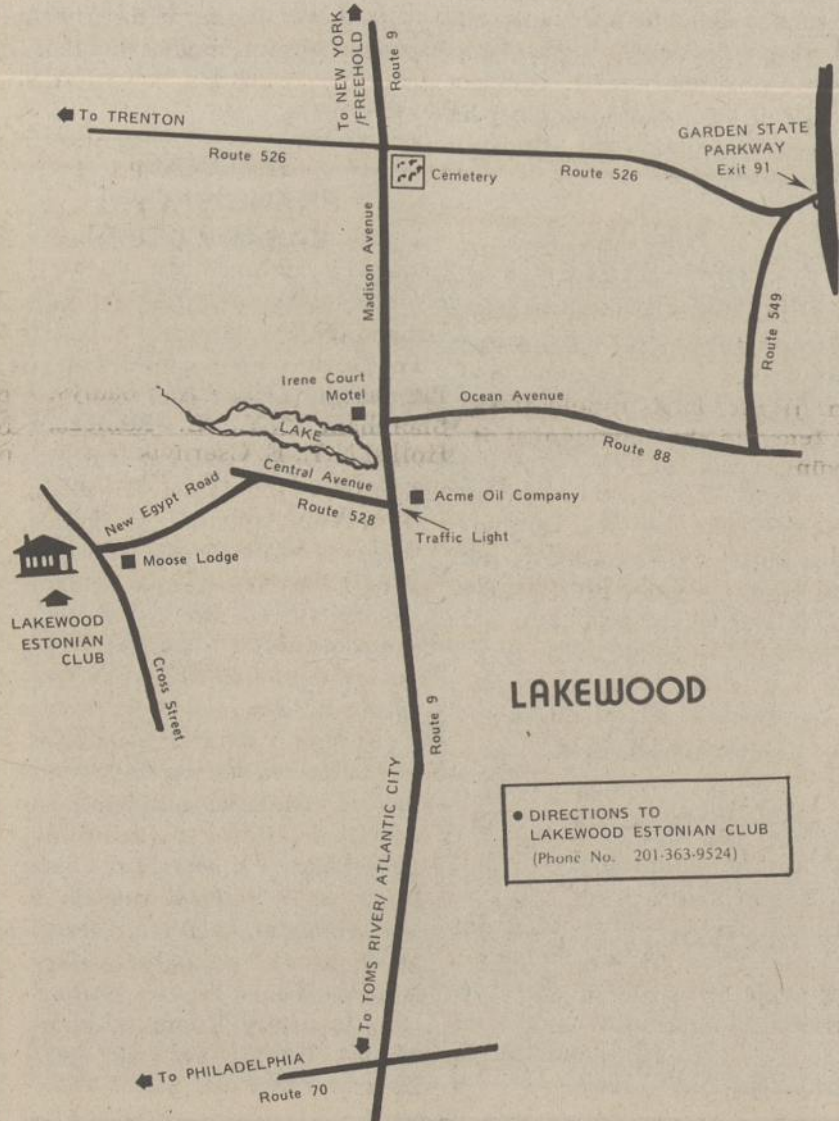
Tokios iškilmės, pirmą kartą vykusios šioje parapijoje, visiems paliko gilų įspūdį. Teko nugirsti, jog šios parapijos du jaunuoliai yra pasiryžę siekti kunigystės. Tikime, kad jais paseks ir daugiau kandidatų.

Diakonas J. Prūsaitis per vasarą ilsėsis pas tėvą Brocktone, talkins parapijos darbe kunigam, o taip pat lavinsis lietuvių kalbos naudojime. Rudenį grįš Romon paskutiniems teologijos metams ir dar prieš šių metų Kalėdas priims kunigystės šventimus.

E. Ribokienė

LAISVĖS VARPAS
Sekt. 11-12 val.
WWEL, 1430 KC.
P. Viščinis
173 Arthur St.
Brockton, Mass. 02402
Telef. 586-7209

BOSTON, MASS. — WNSR,
1360 bangos sekmadieniais
nuo 1 iki 1:30 val. Veda
Steponas ir Valentina Minkai, 502
E. Broadway, So. Boston,
Mass: 02127. Tel. 268-0489.
Parduodamas Darbininkas,
didelis lietuviškų knygų pasirinkimas.

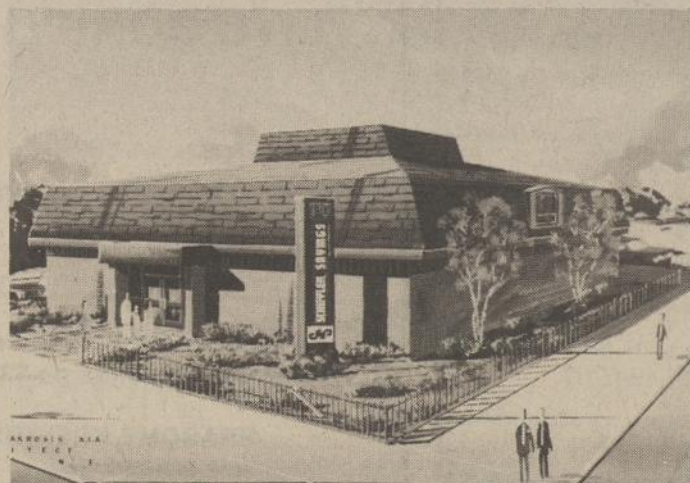
Planas, kaip nuvažiuoti į Lietuvos atsiminimų radijo pikniką, kuris bus liepos 17 estų klube Lakewood, N.J.

LIETUVIŲ TAUPOMOJI IR SKOLINAMOJI ĮSTAIGA

SCHUYLER SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
24 Davis Ave., Kearny, New Jersey 07032
Telef. 991-0001, 991-7260
52 veikimo metai (1924-1977)

Turtas (Assets) \$13,000,000.00

Taupymo indėliai apdrausti iki \$40,000.00
Federal Savings and Loan Insurance Corp., Washington, D.C.

Naujas Lietuvių finansinės įstaigos Schuyler Savings and Loan Association, Kearny, N.J., pastatas

● Saugi ir prielaima vieta lietuviams savo santaupas dėti, paskolas imti ir kitus bankinius reikalus atlikti.

● Mokami aukšti, įstatymu leidžiami dividendai: 5 1/4 % metam. Taupymo sąskaitom 6 1/2% (dviem metams nuo \$2,500).

● Nuo įdėjimo dienos kas ketvirtis metų priskaitomi nuosimčiai.

● Greitas ir našus patarnavimas, vartojant anglų, lietuvių ir kitas kalbas.

● Bankiniai reikalai sutvarkomi ir prie specialiai įrengto langelio, privažiuojant automobiliu.

DARBO VALANDOS: pirmadieniais-ketvirtadieniais nuo 9 v.r. iki 3 v. popiet, penktadienį nuo 9 v.r. iki 6 v.v., šeštadienį nuo 9 v.r. iki 1 v. popiet. **AUTOMOBILIAMS LANGELIS VEIKIA:** pirmadienį-penktadienį nuo 8 v.r. iki 6 v.v., šeštadienį nuo 9 v.r. iki 1 v. popiet.

Schuyler prezidentas prof. dr. Jokūbas Stukas sako:

Savi nauji lietuvių banko pastatai, sava prityrusi vadovybė ir augantis kapitalas.

Garbė lietuviams, nes jie moka taupyti ir finansinius reikalus tvarkyti. Pinigai — didelė jėga ir atspara visuose reikaluose.

Remkime šį lietuvių banką, vienintelį New Yorko ir New Jersey valstijose, kad jis finansiskai stiprėtų ir plėstųsi.

A.A. ALEKSANDRAI DANIŪNIENEI

mirus, dukrai Danutei Siemaškienei su šeima giliai užuojautą reiškia

Genė ir Petras Šlapeliai

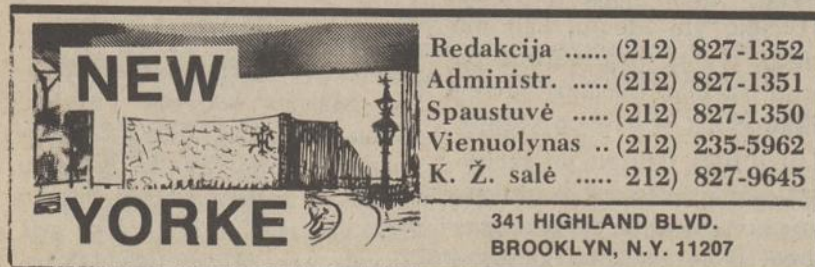
Lietuvos kariuomenės kūrėjui-savanoriui

A.A. PRANUI VAINAUSKUI

mirus, žmonai Emilijai ir artimiesiems reiškiamo nuoširdžią užuojautą ir kartu liūdime.

Marija ir Leonas Virbickai

DARBININKAS

Redakcija (212) 827-1352
Administr. (212) 827-1351
Spaustuvė (212) 827-1350
Vienuolynas .. (212) 235-5962
K. Ž. salė 212) 827-9645

341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, N.Y. 11207

Darbininko spaudos kioskas veiks Lietuvos Atsiminimų radijo gegužinė — piknike liepos 17, sekmadienį, Lakewood-Jackson, N.J.

Lietuvių Diena Lakewood Park, Pa., vyks rugpjūčio 14. Į šią Pensilvanijos lietuvių šventę Lietuvos vyčių 12 kuopa organizuoja autobusą, kuris išvyks nuo Aušros Vartų parapijos bažnyčios. Dėl informacijų skambinti: Helen Yurkus, tel. MI 7-0289.

Pavergtų Tautų savaitės proga New Yorke, Šv. Patriko katedroj, liepos 17, sekmadienį, 10 val. pavergtų tautų intencija mišias aukos ukrainiečių vyskupas — Philadelphiaus augziliaras Basil Losten. Po mišių bus eiseną į centralinį parką, kur vyks specialioji programa.

Lietuvos Atsiminimų radijo lietuvių diena — piknikas bus liepos 17, sekmadienį, estų tautiniame parke, Lakewood, N.J. Autobusų organizuoja: iš Newarko — Kazys Šipaila, Ieva Plitnikaitė-Sharon, iš Patersono — kun. V. Dabušis, Antanas Rugys, iš Woodhaveno ir Richmond Hill apylinkės — Marytė Šalinskienė, Alice Zupko, Bronė Spūdienė, Fifi McFarland, iš Maspetho — Petras Lisauskas.

Organizuojamas autobusas į seselių pikniką Putnam, Conn., liepos 24. Autobusas išeina sekmadienį 6:30 val. ryto nuo pranciškonų vienuolyno (Kultūros Židinio), 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207 — 7 val. sustoja prie Shalins Funeral Home, 84-02 Jamaica Ave., Woodhaven, Kelionė asmeniui 15 dol., įskaitant ir įėjimą į pikniką. Registruotis Darbininko administracijoje — Tel. 827-1351 arba pas M. Šalinskienę — Tel. 296-2244. Gautas modernus ir patogus kelionei autobusas. Prašome užsirašyti iš anksto ir nesivėlinti laiku atvykti.

LIETUVIŲ SUSITIKIMO ŠVENTĖ-PIKNIKAS

**PUTNAMO NEK. PRADĖTOSIOS MARIJOS SESERŲ SODYBOJE
BUS LIEPOS 24 DIENA**

**ATVYKITE PABENDRAUTI, PASIDŽIAUGTI.
11 VAL. ŠV. MIŠIOS
3 VAL. NERINGOS PROGRAMA**

KVIEČIAME VISUS!

**SUFFOLK COUNTY LIETUVIŲ PILIEČIŲ KLUBAS
KVIEČIA VISUS Į**

METINĮ PIKNIKĄ

ir

“YARD SALE”

liepos 17, sekmadienį, 1 v. popiet
Liberty Hall patalpose,
2784 Ocean Ave., Lake Ronkonkoma, N.Y.
(L.I.E. exit 59) tel. 516 588-9770

Įėjimas — 2 dol. Vaikams iki 16 metų nemokamai

PAVERGTŲJŲ TAUTŲ SAVAITĖS PROGRAMA

Liepos 15 d. 2 v. popiet burmistras Beame priims pavergtųjų tautų atstovus ir pasirašys proklamaciją. Europos pavergtųjų tautų seimo vardu žodį tars dr. Bronius Nemickas.

Liepos 17, sekmadienį, 9 val. ryto šventės dalyviai renkasi su tautinėm vėliavom ir plakatais 5 Ave. ir 59 gatvės sankryžoj. Iš ten žygiuoja į katedrą.

10 val. pamaldos Šv. Patriko katedroj. Mišias rytų apeigom aukos ir pamokslą pasakys vysk. Basil H. Losten.

11 val. eiseną 5-ja Ave. į Central parką.

12 val. muzikos aikštėje (ties 72-je gatve) iškilmingas susirinkimas, kalbos, rezoliucijos, tautiniai šokiai.

Šventės komitetas, kurį sudaro 20 tautų atstovai, jų tarpe N.Y. Alta ir L. Vyčiai, kviečia visus lietuvius dalyvauti šventėje drauge su kitų tautų grupėm.

Teko patirti, kad šventėje dalyvaus nemaža įžymių žmonių, kongresmanų, kandidatų į burmistrus ir k.

ALGIRDAS BRAZINSKAS TELEVIZIJOJ

Birželio 23 TV 2 kanale iš Clevelando rodė Algirdą Brazinską ir perdavė jį pareiškimą. Jis pasakė, kad Bostone teismas nusprendė jį grąžinti į Lietuvą. Dabar belieka tik apeliacija. Sakėsi jis turįs daug kongresmanų, kurie norį jam padėti. Taip pat prašė ir kitų, kad įsijungtų į šią akciją ir padėtų jam įsisteinti šiame krašte.

NAUJA PLOKŠTELĖ

Laša laiko lašai, Brocktono Šv. Kazimiero choro, vadovaujamo muz. J. Gaidelio, įdainuota: Malda už Tėvyne, Tėviškės laukai, Žolė žydėjo, Ant kalno klevėlis, Augusto putinas, Piovė lankoj šieną, Pasėjau dobilą, Šiaurės pašvaistė, kantata “Lietuviškam žodžiui”. Kaina 6 dol., persiuntimui 50 c. Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

NAUJI LEIDINIAI VAIKUČIAM

Nykštukų mokykla — 3 dol., Karklų katinukai — 2 dol., Mano pirmoji Komunija — 5 dol., Kiškučio vardinės — 2.50 dol., Rimas pas Kęstutį — 2.50 dol. Šios ir kitos gražiai išleistos ir spalvotai iliustruotos knygtės gaunamos Darbininko administracijoje, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

ATOSTOGOS PRANCIŠKONŲ VASARVIETĖJ

Po sunkios žiemos, galvodami apie vasaros atostogas, prisiminkite pranciškonų vasarvietę Kennebunkporte, Maine. Sezonas prasideda liepos 2

South Ozone Parke, Richmond Hill — Wakefield gražiame rajone, prie gero susisieki-mo skubiai parduodamas stilingas, mūrinis, moderniškai įrengtas vienos šeimos namas su atskiru garažu ir sodeliu. 4 miegamieji, didelis salonas. Atskira virtuvė ir kiti patogumai rūsy. Galima lengvai pertvarkyti dviem šeimom. Lietuviai savi-ninkai išsikelia į Floridą. Telef. 212 843-0667 arba 835-1890.

Woodhavene parduodamas dviejų šeimų namas su garažu, 40x100. Prašoma kaina 55 tūkstančiai. Tel. 849-6767.

Woodhavene parduodamas vienos šeimos namas su 3 miegamais ir garažu. Tel.: 296-0483.

— ST. PETERSBURG, FLORIDA ir apylinkėse perkant, parduodant ir nuomojant nuosavybes, kreipkitės į ANGELE KARNIENĘ Broker - Realtor, 6900-10th Ave. North, St. Petersburg, Fla. 33710. Telef. (813) 345-2738.

PIANINO MOKINIŲ KONCERTAS

Muzikės Nijolės Ulėnienės pianino mokinių koncertas įvyko birželio 18 Latvių Kultūros Centre, Huntington Hills, Long Island.

N. Ulėnienė jau daug metų turi savo sėkmingą studiją. Keletą metų yra dėšiusi muziką Junior High mokykloj. Yra skaičiusi paskaitų apie muziką ir sukūrusi nemažą lietuviškų dainų. Ji moka dirbti su jaunimu ir žino, kaip jį stimuliuoti. Tai matoma gautuose rezultatuose.

Šis pianino koncertas, kaip ir kiti praėyti, praėjo su pasisekimu ir labai sklandžiai. Programa buvo parengta kruopščiai ir su fantazija. Be solo pasirodymų, visi mokiniai turėjo progos paskambinti duetus; tai davė programai daug įvairumo.

Salė buvo pilna įvairiausių tautybių žmonių.

Pats jauniausias “pianistas” buvo 6 metų Aras Ulėnas, kuris su savo mama paskambino duetą ir paskui solo. Kiti lietuviai mokiniai, kurie skambino solo ir duetus, buvo Rita Jakaitė, John Nelson, Ričardas Tauras ir Vaila Ulėnaitė. Jie skambino su pasitikėjimu, ir jiems tikrai gražiai sekėsi. Be muzikinio parengimo, verta pažymėti, kad mokiniai buvo išmokyti, kaip prie pianino laikytis, kaip nusilenkti. Buvo tvarkingai ir gražiai apsirengę. Visos mergaitės dėvėjo ilgas sukneles.

Linkim muzikei ir toliau taip gražiai jaunimą mokyti muzikos. A.N.

SEZONAS PRANCIŠKONŲ VASARVIETĖJ

Pranciškonų vasarvietėje Kennebunkporte, Maine, liepos ir rugpjūčio mėnesiais kasmet atostogauja šimtai lietuvių, atvykusių iš visos Amerikos ir Kanados. Jie ruošia turtingą kultūrinę programą: koncertai, literatūros vakarai, paskaitos, dailės parodos. Atostogas pajvairina ir meniška aplinka — tautinio stiliaus šventovės bei lietuvių dailininkų paveiks-lai. Šią vasarą bus dailininkų V. Vizgirdos, K. Žoromskio, V. Igno ir V. Krištolaitytės darbų parodos. Jos vyks visą sezoną, teikdamos progos visiems vasarotojams pasigėrėti bei įsigyti šių dailininkų paveikslus. Sezonas prasideda liepos 2 ir baigiasi rugsėjo 5. Vieni lietuviai kviečiami atostogauti Kennebunkporto pajūry. Adresas: Guest House, Franciscan Monastery, Kennebunkport, Maine 04046. Tel. 207 967-2011.

ir baigiasi rugsėjo 5. Nuo liepos 3 iki 16 ir nuo rugpjūčio 21 iki rugsėjo 5 nuo kambarių duodama 20% nuolaida. Registruokitės iš anksto. Pranciškonai kviečia visus. Informacijai adresas: Vasarvietės Vėdėjas, Franciscan Monastery, Kennebunkport, Maine 04046. Tel. 207 967-2011.

Loretos Stukienės pagerbimo iš k. Loretos Stukienės, jos motina Vladė Kaselienė, Jokūbas Stukas, Regina Malakas, Anthony Malakas

LORETOS STUKIENĖS PAGERBIMAS

Lietuvos vyčių vidurio Atlanto apskritis gegužės 21 Švč. Trejybės salėj Newarke surengė veiklios vyties ir Vyties žurnalo redaktorės Loretos Stukienės pagerbimą. Buvo per 200 svečių. Apie 30 nuošimčių buvo iš tolimesnių vietovių, iš Detroito, Chicagos, Washingtono, Bostono, Syracuse. Vaisės pradėtos himnais, invokaciją sukalbėjo prel. J. Scharnus. Meninę programą atliko Genevieve Mazur, akomponavo Liudas Stukas, sveikinimo kalbą pasakė Helen Shields, dovanas įteikė apskrities pirmininkas Larry Janonis. Gauta aukų ir Vyties žurnalo fondui. Pagerbimo vakarienei vadovavo Valentinas Melinis.

Pranciškonų spaustuvė atostogauja nuo liepos 1 tris savaites. Veiks tik Darbininko rinkykla, bus atliekami kiti periodiniai įsipareigojimai. Nauji darbai tuo metu nepriimami.

Loreta ir Jokūbas Stukai

Pavergtų tautų savaitė šiemet minima liepos 17, sekmadienį. 10 val. bus mišios Šv. Patriko katedroj. Po pamaldų bus eina-ma į Central parką, kur bus bendras susirinkimas su kal-bom.

“LIETUVOS ATSIMINIMŲ” RADIJAS ruošia New Jersey ir jo apylinkės

LIETUVIŲ DIENĄ RADIJO PIKNIKĄ

Liepos 17, sekmadienį,
naujoj, gražioj vietoj su visais patogumais:
Estų Tautiniame Parke ir Salėse
Route 528, Lakewood—Jackson, N.J.

PROGRAMOJ:

Moteryų kvartetas “Vilija,” vad. muz. Liudui Stukui
Tautinių šokių grupė “Liepsna,” vad. B. Valčiūnaitėi
Estų šokėjų grupė, kuriai vad. Ferdinand Rikka
Dariaus-Girėno istorinio skrydžio paroda
Iškiliosios lietuviškos konkursas
Jaunimo sporto rungtynės didžiulėj aikštėj
Veiks Darbininko spaudos kioskas
(Programa vyks 1000 vietų amfiteatre po atviru dangum)
Pikniko pradžia: 1 val. popiet. Programa — 4-tą val.
Šokiai nuo 5 val. popiet, grojant Gutauskų liet. orkestrui
Įėjimas \$3.50; studentams ir moksleiviams \$2.00
Vaikams iki 12 metų — nemokamai
Veiks turtingas gėrimų ir lietuviškų valgių bufetas
Prie parko yra didelis sklypas automobiliams pastatyti — nemokamai
Šis radijo piknikas — Lietuvių diena — įvyks bet kokiam orui esant!

Į šią tradicinę šeimynišką šventę atsilankyti visus kviečia
Direktorius prof. dr. Jokūbas J. Stukas

This announcement is neither an offer to sell nor a solicitation of an offer to buy any of these securities
The offer is made only by the Offering Circular

LITAS MOKA 10% DIVIDENDĄ ANT REGISTRUOTŲ LITO BONŲ (10% Convertible Debenture Bonds)

VISA LAIDA: \$500,000
VIENAS BONAS: \$500
DIVIDENDAI MOKAMI KAS PUSMETĮ
SAUSIO 1 IR LIEPOS 1

1986 m. spalio 1 d. šias vertybes galima atsiimti grynais pinigais arba iškeisti į LITO BENDROVĖS akcijas po \$2.00 už akciją.

PRAŠOME KREIPTIS DĖL APRAŠYMO/“OFFERING CIRCULAR” ADRESU:

LITAS INVESTING CO., INC.
86-01 114TH STREET
RICHMOND HILL, NEW YORK 11418
(212) 441-6799

Securities will be offered in states where the Securities Laws of such states have been complied with.